

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba
en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden
fl. 2.-- bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad : Pastorie San Mateo, Tel. 413

Administratie : St. Thomas-college Tel. 550.

DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.--
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertenties van 1—7 regels f.0.50 voor
elken regel meer 10 cts.

De toestand der vrouw in Sowjet-Rusland.

15 jaar communistische dwingelandij hebben een grooten ommekeer gebracht in den toestand der Russische vrouw.

Een diep-doordringend, en feitenrijk onderzoek dier toestanden heeft aan het licht gebracht, dat de vrouw in het huidige Rusland onder een neerdrukkenden last gebukt gaat. En wonder is het, dat men niet eerder in Europa de aandacht hierop getrokken heeft.

Toch is het bewezen, dat de communisten reeds vanaf de eerste oogenblikken der Sowjet-Republiek, een geduchte propaganda hebben gevoerd onder de Russische vrouwen. Ze begrepen n.l. dat de vrouw nog steeds de sterkste burcht is voor behoud van van geloof, burgerlijke zeden en familiegeest.

Onder den dekmantel van „volkomen vrijmaking“ der vrouw voeren zij hun gedachtenstrijd tegen religie, moraal en familie.

De Sowjet-wetten hebben voor het oog der massa de burgerlijke rechten der vrouw gelijk gesteld aan die der mannen. En deze schijnbare gelijkheid bazuinen zij uit als een der grootste triomfen van het communistisch regime.

In werkelijkheid echter is het gebleken, zooals wij hier nader, louter aan de hand van eigen communistische documenten, zullen aantoonen, dat deze gelijkheid gansch noodlottig is geworden voor de vrouw en haar onmenselijk laag heeft vernederd.

1. Aard der Communistische propaganda onder de vrouwen.

Het communistisch ordewoord heeft van het begin af geluid: vernieling der burgerlijke zeden, der vrouwelijke eer en van 't vrouwelijk schaamtegevoel.

— Slechts door die vernieling kan het communisme zegevieren en de vrije krachten van den Sowjet-burger zich ontwikkelen.

Het is dan ook in dien zin dat men de gelukwensch-telegrammen van Sowjet-overheden aan de jonge Komsomolki, moeders van 14 à 15 jaar, moet verstaan. Trouwen is 'n loutere formaliteit geworden in den Sowjet-staat. Het is voldoende dat een der gehuwden verklaart, dat hij niet langer het huwelijks-leven wensch voort te zetten, opdat ipso facto de scheiding wordt uitgesproken.

Professor Orchansky deelt mee in een rapport, verschenen in de Sowjet-pers in 1928, dat in 1926, in de industriestreek, één scheiding op 4 huwelijken kon geboekt worden. In 1927 waren er reeds 2 scheidingen op 4 huwelijken. — En in 1928 heeft men in de werklieden-wijk Moskowskij-Narvski van Leningrad 48 huwelijken geboekt, die niet langer dan één dag duurden.

Zoo moet het ons ook niet verwonderen, dat voortdurend gevallen van collectieve vrouwenverschending aan 't licht komen.

De „Melodija Gvardia“ gaf 'n boekje uit: „Het leven der communistische jeugd“ (Moskwa 1928) waarin men het volgende lezen kan: „Men neemt onder de massa jongens het verlangen waar, slechts kortstondige verbintenissen met de vrouwen aan te gaan.“

Zulk een ideologie wordt vastgesteld in de volgende praktische regels:

1) Elke Komsomolka (jongeling) mag en moet z'n seksuele behoeften voldoen, en niemand mag hem daarin beletten!

2) Elk Komsomolka (jong meisje) is verplicht dit verlangen tegemoet te komen, indien zij voor „burgeres“ wil doorgaan.

Dit alles heeft ten gevolge: smalle, bleekgezichte van uitgeputte jonge meisjes, met de eigenaardige grote oogen van zwangere vrouwen; afdriften, ziekten... Hospitelen vol ongelukkige verlaten vrouwen. Bespotting en beschimping der eerlijke, ware trouwe liefde.

II. De prostitutie en hare oorzaken.

Het vanzelfsprekend gevolg dezer „vrijmaking“ der vrouw was dan ook 'n ongemeen toenemen der prostitutie.

Dr. Friedland, een medisch doctor uit Sowjet-Rusland, geeft in zijn boek over de prostitutie in U.R.S.S.

3 hoofdredekenen aan dier geweldige prostitutie-uitbreiding, n.l. de onvastheid van het huwelijk, de verdorven zeden der communistische ambtenaren van hooger en lageren rang en de slechte woontoestanden.

En wel: 1) onvastheid van het huwelijk. Het is duidelijk dat de communistische huwelijkswetgeving alleen voor het mannelijk geslacht dienstig en aangenaam is. De vrouwen echter lijden eronder; omdat zij het tenslotte toch zijn, die altijd met de miseries, den last en de schade achterblijven. Het is dan ook niet te verwonderen, dat de meeste vrouwen, wanneer zij er kans toe zien, en er geen gevaar bestaat voor broodroof, zich uitdrukkelijk voorstander verklaren der kristelijke huwelijksprincipes.

Dr. Friedland verzekert in zijn boek, dat 54 % der vrouwen, die door hun man na een korte huwelijksperiode achtergelaten werden, door den nood gedwongen waren, over te gaan tot het beroep van publieke vrouw...

Men zal ons opwerpen, dat er in U. R. S. S. wetten bestaan, die de verlaten vrouw het recht verleen, haar vroegere man het noodige voor haar persoonlijk onderhoud en dat van haar kind, af te eischen. Zeker is dat zoo! — Maar praktisch komt van dit alles gewoonlijk weinig in huis. De man verlaat meestal onverwachts zijn vrouw gedurende hare afwezigheid of maakt zich van haar vrij door een enkelvoudige mededeling ten haren laste bij de Sowjet-overheid.

Daarbij komt dan nog het feit, dat de vrouw een heele dosis moed, karaktersterkte en geldmiddelen moet hebben om haar vroeger man voor het gerecht te kunnen roepen. — En ten slotte mogen we gerust zeggen, dat zulk een gerechtvaardigd praktisch niet de minste waarde heeft, wanneer wat niet zelden gebeurt, deze man reeds verscheidene vrouwen verlaten heeft.

2) Een tweede hoofdrede der prostitutie in Sowjet-Rusland is voorreder de slechte zeden der communistische ambtenaren.

3) Zooals we reeds zeiden, zijn de slechte woontoestanden ook mede oorzaak der overtalrijke prostitutie in Sowjet-Rusland. De woningen der steden zijn er overbevolkt. — Kinderen, getrouwde mensen, jonge meisjes en grijsaards huizen er tezaam. Waaruit volgt, dat kleine meisjes van 10—12 jaar soms reeds hun maagdelijkheid verloren hebben. — Het is dan ook niet zeldzaam in de straten der grootsteden kinderen van 12 jaar te ontmoeten, die reeds het beroep van publieke vrouw uitoefenen.

Maar naar onze meening heeft Dr. Friedland de belangrijkste rede der toename der prostitutie nog over het hoofd gezien; n.l. de ineenstorting der cultuur en de stelselmatige vernieling der morele levenswijze. In een land waar de intellectuelen in zulk een hoogte mate de verspreiders zijn van onwaarheid en onzedelijkheid, kan het wel in al zijn lagen niet langer weerstand bieden aan het stelselmatig voortdurend zedenbederf.

III. Toestand der arbeidsters in de Communistische industrie.

Zooals men weet zijn al de werklieden in Sowjet-Rusland heden werkzaam aan de doorvoering en verwerkelijking van het vijfjaren-plan.

Dit plan eischte goedkope werkrachten; of beter gezegd: haast onbetaalden slavenarbeid. Daarom werden steeds vrouwen in de fabrieken aan 't werk gesteld.

Terwijl in 1928 nog maar 2 400 000 vrouwen in de industrie arbeidden, was dit aantal in 1929 tot 2 600 000 in 1930 tot 3 700 000 en 1931 reeds tot 5 900 000 vrouwen gestegen.

De Sowjet-regering noemt dit: de vrouw onttrekken aan haar slafelijken huishuislijken arbeid, opdat ze zou kunnen mee arbeiden aan den opbouw van den vrijen socialistischen staat!

In werkelijkheid gaat het hier om heel iets anders!

Naast het streven naar goedkope arbeiderskrachten zoekt de Sowjet-regering, door den arbeid der vrouwen in de industrie, de mannelijke krachten zooveel mogelijk vrij te maken voor een mogelijke oorlog tegen de kapitalistische staten.

Reeds wordt dit vermoeden officieel bevestigd door een schrijven van het orgaan van het Commissariaat der Volksopvoeding.

Het gevaar voor oorlog, dat ons omringt, dwingt ons energieke maatregelen te treffen, opdat de vrouwen wanneer het noodig mocht zijn in massa de plaats der mannen op de fabriek zouden kunnen innemen.

Dat alles, het spreekt van zelf, verbetert volstrekt niet den toestand der vrouw. In het blad Molodaja Gvardia (no. 9, 1929) vinden we enkele interessante gegevens over dien toestand.

De arbeidsters, zoo schrijft dit blad, verblijven hier reeds 5 à 6 jaar. — Ze kwamen onwetend van hun dorp naar de fabriek en wonen hier thans met honderden in gemeenschappelijke woningen. — De fabrieken geven haar 'n eentonig en afbeeldend werk. Daarom zoeken ze afleiding 's avonds in de clubs, waar ze zich, na weinigen tijd reeds, aan den drank verslaven. — Elk week worden er feestjes georganiseerd, waar ze drinken tot bewusteloos worden toe en dit om de verschrikkelijk zwoegeek te vergeten.

Hoe schromelijk gaat het er toe in deze Communistische clubs, waar de meisjes van jongs af heengelokt worden.

Zoo is het gesteld met de zedelijkheid der vrouw in Rusland. En de Sowjet-bladen bewijzen zelf, door de menigvuldigheid der aangehaalde gevallen, dat men hier niet met eenzame plaatselijke feiten te doen heeft, maar dat zulks een algemeene toestand is in alle industrie-centras van het land.

IV. De vrouw: een burcht van godsdienst en zeden.

Het is dan ook niet te verwonderen dat de vrouw, onder den druk der omstandigheden, zich schrap stelt tegen alle onzedelijkheid, ja, tegen het communistisch stelsel zelf, dat zij aantijgt als de oorzaak harer ellende. Vooral de Russische boerin blijkt een burcht te zijn van verzet tegen het communisme.

Het blad „l'Antireligieux“ (nr 10, 1931) schrijft: „Overal zijn het de vrouwen die als verdedigers van godsdienst en Kerk optreden. Zij bekleeden thans plaatsen in de kerkraden, worden kerkmeester en niet zelden hebben zij de leiding der kerkelijke organisatie, Zoo is het in gansch U. R. S. S.“

De krant „Bezbojnik „vervolledigt: (nr 40, 1930): „Op het land zijn de vrouwen de verdedigers en de werkdadige steun der geestelijkheid, en door haar sterke actie maken zij onze anti-godsdienstige conferenties en voordrachten onmogelijk. De moeders hebben er schuld aan, dat tot nu toe de kinderen en de jeugd nog naar de Kerk gaan. Zij zijn het, die godsdienstlessen inrichten, en het hoofd harer kinderen vol gebeden, geboden en kristelijke lektuur stoppen.“

„Ook tegen de socialisatie van den landbouw verzet zich de boerin tot het uiterste. Reeds honderden vrouwen werden door de roode legertroepen gefusilleerd, tienduizenden met hare kinderen ontvoerd en tot dwangarbeid veroordeeld. Elders spreken de bladen herhaaldelijk van strijd der troepen met de kozakken-vrouwen, die haar goed en recht tot den dood toe verdedigen. Hoevelen er het leven bij inschoten, kan men thans nog niet, zelf niet bij benadering, vaststellen.“

V. Besluit.

Nog zeer veel zouden we hieraan kunnen toevoegen; bijzonder eenige interessante feiten betreffende de intellectuele vrouw, die tenslotte toch allen op denzelfden ellendigen toestand neerkomen: ontzaglijke miserie op materieel, zedelijk en godsdienstig gebied, woningnood, armoede, honger, gedwongen prostitutie, slafelijken arbeid, enz...

Serge de Chessin kon dan ook met reden besluiten: „De vrouwen zoeken hier, om zich te bevrijden van het communistisch dwangregiem, een laatste toevlucht in den dood; in den dood of... in de prostitutie, deze anderen dood: logische keuze, de eenige reddingsplan, die de vrouw in Sowjet Rusland nog vrijelijk kan kiezen.“

Elke Verandering is geen verbetering.

De kroniekschrijver over Curaçao in het Koloniaal Weekblad, heeft gemeend in het nummer van 10 Nov. l.l. een zelfverdediging te moeten

schrijven, naar aanleiding van enkele klachten uit Curaçao.

Onder den titel „pro Domo“ schrijft hij dan:

Het doel van deze rubriek in het orgaan van Oost en West mag en kan nooit een ander zijn dan het belang van Curaçao. Dat belang moet, zooveel mogelijk iedere week, telkens naar twee zijden belicht worden, naar gelang voor een lezerskring in Curaçao of elders geschreven wordt. Van het eerste begin af, dertien jaar geleden ruim, dat schrijver dezes zich de verzorging van deze rubriek zag toevertrouwd, heeft de redactionele schermen, is het gelukt, dit plan steeds meer uit te voeren, en den inhoud van deze rubriek „bij“ te houden.

De verwachting heeft niet bestaan, dat steeds ieder een zoon zijn met alles wat geschreven werd. Zelf zou dat zeker niet wenschelijk geweest zijn. Wel is voortdurend in het oog gehouden, dat iedere eerlijke meening, ook die contra de redactionele opvatting, in deze kolommen zelf ongevraagd aan het woord diende te komen.

Klachten zijn over het volgen van deze richtlijnen nimmer vernomen.

Tot de Amigoe van 23 April l.l. kwam met het jaarverslag van onze Curaçaosche afdeling, dat vermeldde, dat het afdelingsbestuur doende was om verbetering te brengen in de berichtgeving over Curaçao in ons blad. Dit verslag is daarna ook in het Koloniaal Weekblad opgenomen. Hier diende het oot te luidstreekt: wel wil niet gaarne zijn werk beter doen? Of hiermee samenhang een vraag uit Curaçao: leest u wel de Handelingen van den Kolonialen Raad? is niet gebleken. Intusschen kon die vraag moeilijk van een geregeld lezer komen, want de keeren zijn niet te tellen, waarin dezerzijds geschreven werd, dat volstaan moest worden met een Amigoe verslag, omdat de notulen van den raad nog niet ontvangen waren. Een weg ter verbetering werd overigens niet gewezen.

En nu is er iets anders. Van bevriende, dus niet van officieele, zijde deelt men mee, dat enkelen op Curaçao aanstoot genomen hebben aan wat wij in een polemiekje met de Amigoe schreven naar aanleiding van de vervulling in de verwachte vacature van administrateur van financiën. Wij meenden dat in hetgeen wij hierover in ons blad van 7 Juli 1932 schreven naar vorm of inhoud niets voorkomt, dat aanstootgevend voor iemand, wie dan ook, kan zijn geweest.

Wij hebben beloofd, dat naar onze meening het ambt van administrateur van financiën ook een wetenschappelijke en technische voorbereiding eischt, die op Curaçao niet te verkrijgen is. Men wordt niet administrateur van financiën geboren en wordt het niet al opgroeiende. Misschien is het mogelijk door eigen studie zichzelf daartoe op te leiden. Maar dan doet zich een andere moeilijkheid voor, waarop wij wezen, het gebrek aan specialisatie in het Curaçaosche ambtenaren-corps. Dat belemmert de zelfopvoeding in een bepaalde richting. Zooals het nu gaat, wordt te veel geëischt van „den ambtenaar“, die goed wil zijn in zijn tegenwoordige betrekking, maar ook hoogerop wil en daartoe de bekwaamheden in zich heeft.

Te eerder was er aanleiding om hierop de aandacht te vestigen, omdat het in de lijn der laatste grondwetsherziening ligt, dat in de toekomst niet alleen in Curaçao, maar ook door Curaçaonaars, de Curaçaosche zaken bedisseld worden; natuurlijk met handhaving van het even grondwettelijke opperbeestuur. Hoe beter het ambtenaren-corps is, hoe meer kans van slagen deze grondwetsopvoering zal hebben.

De Amigoe heeft nog gerepliceerd, en ook daaraan hebben wij alle recht doen wervaren door de zakelijke inhoud dezer repliek zonder commentaar onzerzijds op te nemen in ons blad van 15 September l.l. Bij gebreke van andere debaters is, meenen wij, hiermee aan elke opvatting recht wervaren.

N. V. HOLLANDSCHE BANK VOOR WEST-INDIE.

OPGERICHT 1918.

Maatschappelijk Kapitaal: fl 5.000.000.

Geplaatst en Volgestort fl 1.000.000.

HOOFDKANTOOR: AMSTERDAM, Keizersgracht 255.

BIJKANTOOR te CARACAS -- (Venezuela).

BIJKANTOOR CURAÇAO.

Neemt Gelden à Déposito. Opent Spaar-Rekeningen.
Opent Cheque-rekeningen.
Bezorgt Telegrafische Uitbetalingen.
Verstrekt Handels-Credieten.
Uitvoering van Effecten-Orders
en Verzilvering van Coupons.
In- en Verkoop van Wissels op het Buitenland
en van Vreemde Muntsoorten.
Verstrekt Reissuissels (overal ter wereld inwisselbaar)
van de American Express Company, New-York,
en de American Bankers Association, New-York.

CORRESPONDENTEN IN ALLE VOORNAME PLAATSEN.

In Nederland: NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.
ROTTERDAMSCH BANKVEREENIGING.
Te New York: GUARANTY TRUST COMPANY OF NEW YORK.
CHASE NATIONAL BANK OF THE CITY OF NEW YORK.
Te London: NATIONAL PROVINCIAL BANK LTD.
Te Parijs: SOCIÉTÉ GÉNÉRALE POUR FAVORISER ETC.
BANQUE NATIONALE FRANÇAISE DU COMMERCE EXTÉRIEUR.
Te Hamburg: DEUTSCH-SUDAMERIKANISCHE BANK A. G.
NORDDEUTSCHE BANK IN HAMBURG, FILIALE DER DEUTSCHEN BANK UND DISCONTO-GESELLSCHAFT.

In een zoo belangrijke aangelegenheid moet de uiteenzetting van tweeërlei standpunt, zakelijk en ten eenenmale onpersoonlijk, zooals dit door beide partijen geschied is, gewaardeerd worden in het belang der zaak, in het belang van Curaçao dus. En een dergelijke behandeling van belangrijke vraagstukken moet ook in de toekomst mogelijk zijn. Om hetzelfde belang.

Tot zoover de kroniekschrijver in het Kol. Weekblad.

Wellicht zouden we niet de aandacht op dit pro domo gevestigd hebben, wanneer dezer dagen ons niet bij geruchte ter oore gekomen was, dat de verzorging der rubrieken Curaçao en Suriname in het Kol. Weekblad in andere handen zou overgaan.

Wat tot deze redactiewijziging bewogen heeft, weten we niet. Maar we hopen niet, dat genoemde Curaçaosche klachten daaraan debet zijn.

Want in tegenstelling en ook in tegenspraak met genoemde klachten, willen wij van deze gelegenheid eens gebruik maken, om hier ons hulde te brengen aan Mr. B. de Gaay Fortman, de voor de meeste lezers wel bekende anonieme kroniekschrijver van de rubriek Curaçao in het K.W.

Van het oogenblik dat wij met het Kol. Weekblad kennis maakten, was ons eerste blik, steeds die rubriek „Curaçao“.

Niet alleen omdat ons dit het meest interesseerde, maar vooral om de wijze waarop die rubriek gereedgemaakt werd.

Men kan de verzorging van de kroniek „Curaçao“ wel aan andere handen toevertrouwen, maar de kennis en ondervinding, die iemand in 13 jaren verkregen heeft, kan men niet aan anderen overreiken. Wie, zoals de Hr. de Gaay Fortman hier gewoonde en rechter bij het Hof van Justitie en daarbij nog lid van den Kol. Raad is geweest, bovendien een uitgebreide kennis van de geschiedenis onzer kolonie bezit zooals niemand en elk jaar onze koloniale begroting tot in alle finesses heeft nageplozen, zoo iemand bezit prerogatieven en kwaliteiten, die hem een grooten voorsprong geven, die door niemand kan worden ingehaald.

Wat ons immer bij het lezen dezer rubriek is opgevallen, was dat de schrijver de zaken zoo objectief wist te beoordeelen en zich boven alle partijen stelde, wat hem van uit Hol-

land, buiten den invloedssfeer der hartstochten, natuurlijk altijd veel gemakkelijker viel.

De kroniekschrijver zegt het, dat deze nooit een ander doel had dan het belang van Curaçao, maar dit was uit de rubriek zelf te lezen ook.

Verder wijst de schrijver erop, dat hij voortdurend in het oog heeft gehouden „dat iedere eerlijke meening, ook die contra de redactionele opvatting, zelfs ongevraagd aan het woord diende te komen.“

Laten wij eraan toevoegen, dat de schrijver tenvolle daarin geslaagd is.

De klachten (van enkelingen) uit Curaçao worden o.l. door den kroniekschrijver te wijd uitgemeten. En de aanstoot, welke het polemiekje met de Amigoe gegeven heeft, moet niet met Hollandsche, maar met Curaçaosche oogen bekeken worden, waardoor ze tot heel wat kleinere proporties wordt teruggebracht.

Ten volle onderschrijven we, wat Mr. de Gaay Fortman, neerschrijft in de laatste regels van zijn bovenaangehaald citaat, en we hopen van harte, dat hij altijd dienzelfden helderen kijk op de Curaçaosche toestanden moge behouden en dat nog zeer vele jaren dezelfde rubriek van het Kol. Weekblad over belangrijke Curaçaosche vraagstukken aan zijn bekwamen hand moge blijven toevertrouwd.

Moeder en Kind.

Wie aandacht geeft aan wat er gesproken en geschreven wordt, kan telkens constateren, schrijft Dr. L. B. in de „Maasbode“ dat er nog steeds vreemde ideeën heerschen en zelfs openlijk verkondigd worden over de katholieke leer inzake het dooden van de ongeborene vrucht. Onlangs kregen we een blad toegestuurd, waarin was opgenomen een prae-advies van B. en W. van de gemeente Uithoorn aan den gemeenteraad. Het ging over de benoeming van een R.K. verloskundige in die gemeente. We lezen daar: „Na hieromtrent met dr. O. een onderhoud te hebben gehad, bleek, dat een deel der bevolking bezwaar heeft tegen de z.g. moraal-clausule, d.w.z. dat onder omstandigheden aan het behoud van het leven van het ter wereld te brengen kind hooger waarde behoort te worden toegekend, dan aan dat van de moeder“.

Waarom moet nu telkens den Katholiek een opvatting worden toegeschreven, welke zij niet hebben? Wanneer zullen nu althans ernstige mensen tot het inzicht komen, dat zij niet publiek moeten meespreken over dingen, waar zij geen verstand van hebben of waarvan zij zich niet voldoende op de hoogte hebben gesteld? Wij hebben nu al zoveel jaren de zedeleer der katholieke Kerk bestudeerd en gedoceerd, maar we hebben nog nooit gehoord of gelezen, dat aan het leven van het kind dus aan het behoud van dat leven een hogere waarde moet worden toegekend dan aan het leven van de moeder.

Laten we de leer der katholieken op dit punt nog eens duidelijk uiteenzetten. Dit is zeker geen overbodig werk. Het leven van het kind heeft geen hogere waarde dan het leven van de moeder en omgekeerd heeft het leven van de moeder geen hogere waarde dan het leven van het kind. Ieder menschenleven heeft op zich even grote waarde. En deze waarde is zeer groot. Het leven is onder de natuurlijke goederen het grootste goed, dat de mensch bezit. Juist omdat het leven het hoogste natuurlijke goed is, dat de mensch bezit, is het aan niemand geoorloofd, een onschuldige van het leven te beroven. Een onschuldige dooden is dus zeer kwaad is, mag niet gedaan worden. Uit de waarheid: „een mensch dooden is kwaad“ volgt dus onmiddellijk: „een mensch dooden mag niet.“ Dit is dus een zedewet, die door het natuurlijk verstand (ook afgezien van elken godsdienst) wordt gekend; en waaraan zich dus ieder mensch heeft te houden. God heeft ons deze wet nog eens extra onder de oogen gebracht in het vijfde gebod: „gij zult niet dooden.“

Wat kwaad is mag niet gedaan worden, ook niet als men er in een bijzonder geval iets goeds mee zou kunnen bereiken. Dus mag de mensch nooit een onschuldige dooden, ook niet in geval hij door het dooden van een onschuldige een goed kan bereiken. Derhalve mag de mensch ook nooit een kind in den moederschoot dooden, om het leven van de moeder te behouden.

Ziehier de leer, de natuurlijke zedeleer, die de Katholieke kerk aan de wereld voorhoudt en zal blijven voorhouden, zoolang zij haar roeping: aan de wereld de waarheid te verkondigen op het gebied der zedeleer, zal blijven vervullen. Deze leer steunt niet op een vergelijking van de waarde van het leven van moeder en het kind. Zij steunt op twee heel eenvoudige beginselen: „een onschuldige dooden is kwaad“ en „wat kwaad is, mag nooit gedaan worden,“ ook niet om iets goeds te bereiken. (m.a.w. het doel heiligt de middelen niet).

Het is dus dwaas om te zeggen, dat de Katholieke Kerk zou leeren, dat het leven van het kind meer waarde heeft dan het leven van de moeder. Beider leven is in de oogen der kerk even waardevol, even onaantastbaar. Zij veroordeelt den dokter, die het kind doodt om de moeder te redden; zij zou met evenveel klem den dokter veroordeelen, die de moeder zou dooden om het kind te redden.

Komt echter de dokter of wie dan ook, voor het geval te staan, dat hij het leven van een moeder alleen zou kunnen redden door het kind te dooden, dan mag hij niet ingripen. Sterft de moeder, dan is niet de dokter de schuld, maar niemand heeft de schuld. Deze dood is een natuurlijke complicatie, waartegenover de mensch hier machteloos staat. Het geeft blijk van groot gebrek aan inzicht, als men in dit geval gaat spreken van „opofferen van de moeder“. Met ons allen verblijft zich ook de H. Kerk, dat door den vooruitgang der medische wetenschap dergelijke ongelukken tot de zeldzaamheden gaan behooren.

Ook onder de niet-katholieke geleerden en medici zijn er, die de leer der katholieke kerk een *hoogzedelijk beginsel* noemen. Als zij den moed missen, dit hoog zedelijk beginsel in de praktijk in toepassing te brengen, is het veelal omdat zij niet doorzien, dat het volledig onderhouden der geheele zedeleer, (al kan dit in een bijzonder geval moeilijkheden opleveren), het *eenig* en noodzakelijk middel is om het geluk en het welzijn der menschheid te handhaven en te bevorderen. De Kerk doorziet dat wel. Zij is van eeuwen her en heeft de ondervinding, die wijs maakt. Zij weet bovendien, dat de zedewet waarover zij waakt, de wet is, die de Alwijze Schepper den menschen gesteld heeft, opdat zij den weg naar het geluk zouden kennen en bewandelen.

Dr. L. B.

BERICHTEN.

Aan de Burgerij van Curaçao.

Zaterdag, 10 December zijn door ons circa 5000 flesschen opgehaald, waardoor wij een bedrag van ongeveer fl. 50,— in kas hebben gekregen en daardoor met de Kerstdagen in de gelegenheid zijn, hiermede iets voor anderen te kunnen doen. Wij danken U allen heel hartelijk

en betreuren het alleen niet alle flesschen op Curaçao te hebben kunnen ophalen, het werd te laat in den avond. Degenen waar wij niet geweest zijn, bieden wij onze verontschuldiging aan en danken voor hunne goede bedoeling, terwijl wij er op verzoeken, dat zij met bovenstaand genoegen zullen nemen.

Ook aan „DE CURAÇAO AERATED WATER COMPANY“ onzen oprechten dank voor hunne sympathieke medewerking.

De padvindders der 1ste groep.

Afdeeling Willemstad-Curaçao

N. P. V.

Een mooie voordracht.

Veertien dagen geleden hebben wij reeds een verslag gegeven (van Sjon Piet) van de mooie lezing die Dr. VAN DER SLEEN den 4 Nov. gehouden heeft over Curaçao in het Koloniaal Instituut te Amsterdam. Het volgende verslag overgenomen uit het Kol. Weekblad is een enthousiaste bevestiging van de indrukken van Sjon Piet, en een duidelijk bewijs dat Dr. v. d. Sleen iets werkelijk moois gegeven heeft:

„De zaal van het Koloniaal Instituut te Amsterdam was verleden week Vrijdag (4 November) nagenoeg geheel gevuld, toen dr. Van der Sleen o.a. voor de leden der plaatselijke afdeling van Oost en West zijn voordracht met lichtbeelden en rolprenten hield over Curaçao, Aruba en Bonaire.

Op onderhoudende wijze vertelde de heer Van der Sleen. Het was geen geleerd wetenschappelijk betoog (de spreker bleef zelf het antwoord schuldig, toen hij zich de vraag stelde, welk der drie eilanden het grootst was), meer een weergave van indrukken van een reiziger, maar van een, die verbaasd goed uit zijn oogen heeft gekeken en zijn beide ooren scherp te luisteren heeft gelegd, en met een stalen geheugen. Zoo werden van het doek af de leden van den Kolonialen Raad zonder missen aan ons voorgesteld, geen oogenblik werd gearzeld bij elk plaatje van stads- of buitendistrict, ook waar meer gelijk dan eigen schenen te zijn.

Nagenoeg alle bezoekers van Curaçao weten te vertellen, dat Willemstad al dadelijk bij aankomst typisch Hollandsch aanziet, waar waarin dat uitkomt, zei niemand, maar eens laten we toch van iemand, die tot veler verwondering verklaarde, dat hij niets Hollandsch ontdekt had, noch bij aankomst noch bij langer verblijf. Dr. v. d. Sleen heeft het raadsel opgelost: het zijn dezelfde wijgerende daken die ge niet in Amsterdam of Rotterdam maar in Hoor en Stavoren ziet.

Zoowel lichtbeelden als rolprent zijn uitnemend geslaagd. Dr. v. d. Sleen heeft geboft, zoo noemde hij het zelf: de opening van den Kolonialen Raad de inhuldiging van den nieuwen bisschop, schijfschieten met de Van Nes, en . . . regen. — hij heeft het allemaal meegemaakt. Maar het mooist waren de opname van de natuur, flora en fauna. Hier verrast de opname zelf den vakman. Zooals cactiën genomen zijn, flamingo's, leguanen, de branding op de kust — het is alles schitterend. Het zegt ook wat, dat bijna onafgebroken twee uren geluisterd en gekeken werd, terwijl „de petroleum“ maar nauwelijks ter sprake kwam.

Houde.”

Om te onthouden.

De Heer Procureur-Generaal heeft de volgende beschikkingen en bekendmakingen gepubliceerd in de *Curaçoesche Courant*, waarop we de volle aandacht van diegenen onzer lezers vestigen, die er bijzonder belang bij hebben.

No. 1. Volgens de nieuwe verordening op de „winkelsluiting“ moeten de winkels voortaan des Zondags ten 2 uur gesloten zijn. Daar evenwel op Zondag 25 December en Zondag 12 Februari '33 eenige toeristenbooten hier verwacht worden, en het bekend is, dat deze toeristen hier veel inkoop doen, geeft de Procureur-Generaal voor die twee genoemde Zondagen dispensatie en vergunning aan de kooplieden om hun winkels tot 6 uur 's avonds geopend te houden.

No. 2. De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curaçao, hierinnert houders van tapperijen en grossierderijen in gedistilleerd, alsmede van koffiehuizen, bierhuizen, ijshuizen, logementen en restaurants in hun eigen belang aan het bepaalde bij art. 12 der Verguningsverordening, luidende dat zij zich moeten houden aan de voorschriften der politie, zorgen dat bij hen geen ongeregelde heden of hazardspelen plaats hebben en geen bier of gedistilleerd toegediend worde aan kennelijk beschonken personen, noch aan personen beneden den ouderdom van 18 jaren.

Bij niet strikte nakoming dezer bepalingen gedurende de aanstaande feestdagen (Kerstmis, Oudejaar en Nieuwjaarsdag) stellen de houders zich bloot aan onmiddellijke sluiting van hun inrichting op die dagen door de politie, onverminderd de straffen op het begaan der overtredingen gesteld.

No. 3. De Procureur-Generaal, Hoofd der politie in Curaçao brengt hierbij ter algemeene kennis, dat het, alleen van 27 December 1932 tot 2 Januari 1933 van 6 ure des voormiddags tot 12 ure des nachts, en op 31 December 1932 tot 1 ure des nachts, vergund zal zijn

op- of aan den openbaren weg **WURF-werk af te steken.**

No. 4. De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curaçao brengt hierbij ter algemeene kennis, lat in den Oudejaarsnacht 1932/1933 de brug „Koningin Emma der Nederlanden van elf ure tot 1 ure gesloten zal zijn voor alle verkeer van rij- en voertuigen, terwijl het gedurende dien tijd niet geoorloofd zal zijn op de brug te blijven stil staan.

Is het aantal voetgangers te groot of dreigt er gevaar te ontstaan, dan zal de brug voor het landverkeer geheel gesloten worden gedurende dien tijd.

Naar Holland.

Met het SS. *Venezuela* vertrekken den 22n dezer maand met 6 maanden verlof naar Holland de Eerw. fraters AUGUST, MARCIANUS en THEODORUS, allen van het St. Thomas College, die hier reeds sedert 12—13 jaar onafgebroken bij het onderwijs werkzaam waren.

Goede reis.

Surinaamsche onderwijzers.

Wij lezen in de Surinaamsche bladen: Bij het katholiek onderwijs op Curaçao zijn benoemd de volgende Surinaamsche onderwijzers, thans werkzaam bij de Missie in Suriname: H. J. da Silva, J. R. Wong Loi Sing en J. L. Sanches. De eerste is bezitter van de hulpakte, de beide andere zijn vierde rangers. Zij vertrekken 17 December.

S.S. Atlas.

De vorige week Zaterdag morgen vertrokken met dit Stoomschip naar de Bovenwindse Eilanden de Z. Eerw. Pater W. van Teeffelen, na hier 14 dagen met verlof te hebben doorgebracht, naar zijn vorige standplaats Marigot op het Fransch gedeelte van St. Martin. Wegens verplaatsing van Aruba naar St. Martin vertrok ook de de onderwijzers de Eerw. Zuster Dominiëkanes Dorothea daarheen.

Ook vertrok als medepassagier de Eerw. Pater A. VAN WEERELT, kapelaan van Pietermaai om gedurende de drukke Kerstdagen assistentie te verlenen aan Pastoor B. SCHIPPER van Kralendijk Bonaire en ook de Z. Eerw. Pater W. de BARBANSOON, Pastoor van Rincon Bonaire, die 5 dagen met verlof op Curaçao had doorgebracht.

Wij vernamen dat er deze keer in het geheel 90 passagiers met de *Atlas* naar St. Martin vertrokken, waarvan er 38 bestemd waren voor Bonaire, bijna allen dekpassagiers, die de Kerstdagen in den schoot hunner familie gingen doorbrengen en waarvan waarschijnlijk de meesten ook wel daar zullen blijven.

Met zulk een groot aantal passagiers zal de stoomvaartverbinding toch wel zijn kosten kunnen dekken.

Toeristenbooten.

In de eerstkomende weken worden de volgende toeristenbooten verwacht:

Op Vrijdag 23 Dec. de Duitse boot *Reliance* komt binnen onze haven.

Op Kerstdag 25 December de Duitse boot *Columbus*, aanlegplaats Caracasbaai.

Op denzelfden dag komt ook de Fransche boot *La Fayette*, groot 25.100 Reg. Ton. Komt 7 uur 'smorgens in de Caracasbaai en vertrekt ten 2 uur nam ddags.

Vliegdiens op Aruba.

De *Caribbean Flying Corporation* heeft de vorige week reeds haar eerste vluchten begonnen Tot de eerste passagiers behoorden ook de Z.Eerw. Pater P. PAANAKKER, pastoor van Sabaneta.

Er wordt nu ook een andere vliegtuig verwacht, een amphibie, d.w.z. een die zoowel op het land als op het water kan neerdalen en van daaruit opstijgen. Zoodra deze is aangekomen, wordt de vliegdiens tusschen Curaçao en Bonaire, en mogelijk ook met La Guaira geopend.

De nieuwe regeling op de Loterijen.

Zoo als men weet, is reeds sedert vele jaren hier in onze Kolonie door het gouvernement het verkoopen van biljetten van buitenlandse loterijen verboden.

Het had zijn goede zijde, want reeds hierom, daar er jaarlijks een enorm kapitaal uit de kolonie naar den vreemde ging, waar geen enkele evenredige winst tegenover stond. Doch clandestien werden er toch een massa dezer lootjes verkocht.

Naderhand heeft ons gouvernement begrepen, dat het beter was, indirecte buitenlandse loterijen tegen te gaan, door ten bate van inlandsche liefdadige doeleinden van tijd tot tijd loterijen toe te staan, waardoor het geld in de kolonie bleef en elgen behoeften tevens zouden gebaat worden.

Dit getal van liefdadige instellingen was in den laatsten tijd reeds sterk toegenomen, zoodat in het begin dezes jaars de Gouverneur tot een reorganisatie besloot en de hoofden der liefdadige instellingen, bij elkan- der riep en hun voorstelde, al deze instellingen tot een enkelen Bond te vereenigen en dan voortaan elke maand tweemaal één uitlooting te doen plaats hebben, waardoor de prijzen tot een veel hooger bedrag konden worden opgevoerd en de zuivere winst van elke loterij onder de verschillende instellingen zouden verdeeld worden, in overeenstemming en naar evenre-

digheid van het goede doel, dat elk beoogde.

Dit voorstel werd met algemeene stemmen aangenomen en al de instellingen (nu reeds bijna 20) vereenigd in den bond *Fortuna*.

Het plan is nu, te beginnen met Januari a.s. elke maand twee loterijen te houden elk van 6000 loten á fl. 6 per lot met de volgende prijzen:

1 eerste prijs	6000 fl.
1 tweede prijs	1500 „
1 derde prijs	800 „
12 prijzen van 100 fl.	1.200 „
50 „ „ 50 fl.	2.500 „
740 „ „ 15 fl.	11.100 „
2 aprox. 100 fl.	200 „
2 „ 50 fl.	100 „
809 prijzen tot een totaal bedrag van	230.40 fl.

De eerste trekking zal plaats hebben 12 Januari.

Voorloopig bestaat het plan om de 3 maanden een grote loterij te houden, van 8000 loten á 8.50 per lot met een hoofdprijs van 18.000 fl.

Voor de eerste maal wordt zulk een grote loterij reeds in Januari a.s. te houden, waarvan de trekking plaats vindt 14 dagen na de eerste, dus den 26n Januari.

De mogelijkheid bestaat, indien het blijkt, dat men geen bezwaar ondervindt bij den verkoop der loten, om in de toekomst elke maand een kleine (met een hoofdprijs van 6000. fl.) en een grote loterij (met een hoofdprijs van 18.000 fl.) te houden.

De kansen hiervoor staan nu reeds zeer gunstig, omdat nu reeds, half December, alle biljetjes (dus 6000 en 8000 is 14000 lootjes) voor deze twee eerste trekkingen in Januari a.s. allen zijn verkocht, zoodat een grote aanvraag om méér lootjes voor Aruba niet kon worden ingewilligd.

De prijzen dezer grote loterij zijn als volgt:

1 eerste prijs	18.000 fl.
1 tweede prijs	2.500 „
1 derde prijs	1.000 „
20 prijzen van 100 fl.	2.000 „
38 „ „ 50 fl.	1.900 „
800 „ „ 20 fl.	16.000 „
2 aprox. „ 150 fl.	300 „
2 aprox. „ 100 fl.	200 „
2 aprox. „ 50 fl.	100 „
867 prijzen tot een totaal bedrag van	42.000 fl.

De totale winst van deze loterijen wordt jaarlijks verdeeld in 50 aandelen, die onder de 20 verschillende instellingen, overeenkomstig hun belangrijkheid en het goede doel dat ze beoogen, verdeeld worden, zoodat aan elk daarvan één tot hoogstens 5 aandelen wordt toegewezen.

Elk aandeel wordt geschat elk jaar een winst van ruim 3000 fls te zullen opleveren.

Aan de verkoopers der lootjes wordt een aanzienlijke korting toegestaan.

Tot Directeur, die namens het Gouvernement controle uitoefent, is benoemd de Heer H. Boomgaard, oud-Gouvernementssecretaris.

Weet men, hoeveel er door de bevolking aan loterijbiljetjes besteed wordt?

Een tamelijk nauwkeurige berekening heeft geleerd, dat er elke maand door de bevolking onzer drie eilanden zoodat aan binnen- als buitenlandse loterijen ongeveer 85.000 fl. wordt uitgegeven.

Lezing van de Eerw. Heer Duque.

Woensdagavond hield de Eerw. Heer B. D. DUQUE, rabbijn bij de Portugeesche Israëlitische Gemeente alhier, voor de leden van de Groep Antillen van het *Alg. Ned. Verbond* de aangekondigde lezing over „de Mensch en zijn wereld.“ Wij ontvingen van onzer verslaggever een uitgebreid verslag van 7 bladz. groot briefformaat van deze interessante lezing, doch eerst gisteren Vrijdagmorgen, toen onze courant reeds zóo boordvol was, dat wij verschillende stukken hadden moeten weglaten.

Deze lezing was van een hoog wetenschappelijke gehalte, stelde hooge, nu en dan wel wat te hooge eischen aan het auditorium, dat slechts bij kleine uitzondering filosofische studies gemaakt en academische opleiding heeft genoten.

Het is niet mogelijk deze lezing in zoo'n klein bestek saam te vatten, te minder nog daar de theorieën van de oude heidensche en de latere christelijke en joodsche wijsgeeren, vermengd met tal van dwaalbegrippen omtrent den mensch, God en de *Cosmos* werden uiteengezet, een wetenschappelijk terrein haast niet te overzien en dat voldoende stof kon geleverd hebben om in een heel reeks van conferenties behandeld te worden.

Wij bewonderen den moed van den E. Hr. Duque, om een dergelijke zware stof toch op zulk een populaire wijze te bespreken dat hij de aandacht van het publiek gedurende 1½ uur kon geboeid houden.

NIET OVERSLAAN.

Deze week ontving de redactie een groot aantal kalenders, tijdtafels van booten enz. zoodat die lijst een halve kolom onzer courant vult. Wegens gebrek aan plaatsruimte moesten wij voor deze week deze lijst laten vervallen en ze bewaren voor de volgende week.

St. Thomas-College

R. K. Mulo voor Jongens

Gelegenheid tot aangifte vanaf 10 December dagelijks van 8 tot 12 v.m.

Gelieve het vaccine-bewijs mede te brengen.

Het hoofd der school

4—4

Frater M. Camutus.

HET HOLLANDSCH HANDELSHUIS.

Breedestraat 98

Telefoon 64

Otrabanda

biedt aan voor de a.s. feestdagen:

Gesneden Rauwe & Gekookte Ham.

Rookvleesch - Ossetong

Diverse Worstsoorten.

Edammer Kaas F. 2.- p. stuk.

Dortmunder Hansa Bier per kist & per dozijn.

Kerstbrooden f. 1,50 & F. 3,-

Oliebollen - Gebakjes - Croquetten

Koude Schotels - Taarten - Sandwiches.

Biscuits - Bonbons - Chocolade

Koekjes - Toffee's - Hopjes.

Doet TIJDIG UWe Bestellingen!

Bekendmaking.

Wij deelen onzen geachten afnemers mede, dat wij thans onze

SIGAREN & TABAKKEN

steeds absoluut droog en versch afleveren uit een

speciaal hiervoor ingerichte ELECTRICHE DROOGKAST.

Ruime keuze sigaren; prijs vanaf 5 cent p. stuk.

Het Hollandsch Handelshuis.

Breedestr. 98

Telefoon 64

Otrabanda

Te koop gevraagd.

Een in goeden staat verkeerende gebruikte auto, liefst gesloten.

Brieven met opgaaft van prijs, merk en ouderdom te richten aan het bureau v. d. blad.

Het is nog niet te laat!

bij

W. SPRITZER & CO.

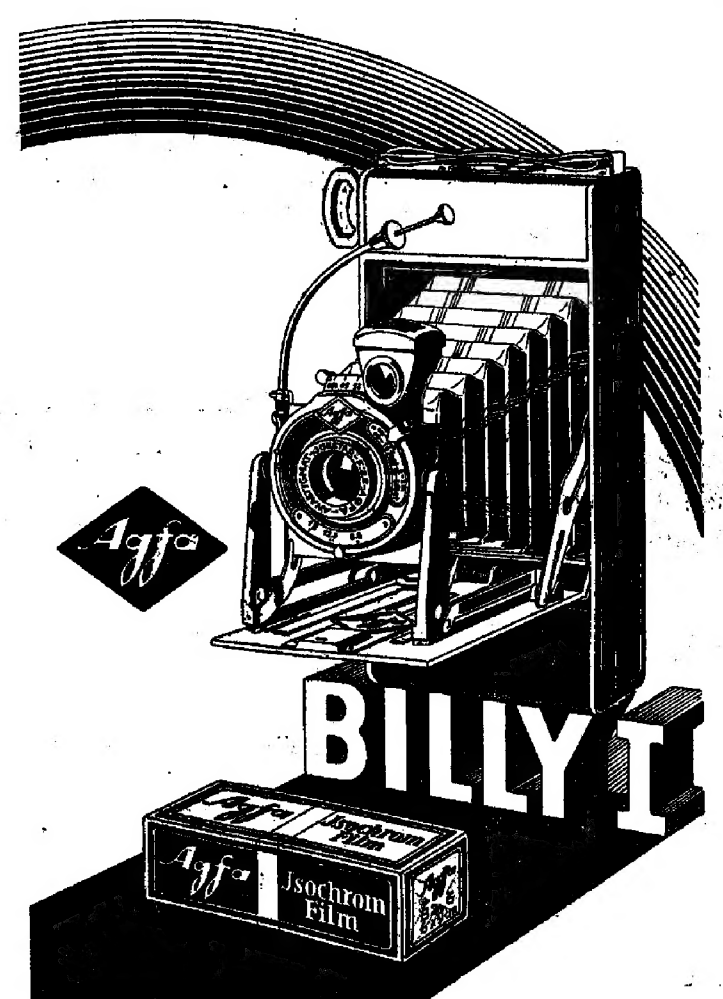
Handelskade 12/13

vindt U een uitgebreide sortering van

KERSTCADEAUTJES

Armhorloges, Briljantringen, Tafelzilver met etuis, Fantasie Artikelen.

Uw bezoek wordt zeer op prijs gesteld.

Twee Ideale Kerstcadeautjes.

AGFA PREMIE BOX 6 x 9 c.m. \$ 1.—

AGFA BILLY III 6 x 9 c.m. \$ 14.—

FOTO LEERBOEK en INSTRUCTIE GRATIS.

W. Spritzer & Co.

HANDELSKADE 12/13.

Haze Kamp's
Oude Jenever
in alle opzichten
primal
Te bevragen bij
E. & G. MARTIJN
Agenten.

"DE HOLLANDSCHE WINKEL"

Tel: 462.

Damplein 7.
WILLEMSTAD.

Tel: 462.

Speciaal aanbevolen voor de Feestdagen:

Versche groenten: Bloemkool, andijvie, Bruss. lof, Schorseneeren, Bruss. spruitjes, salade, stoofperen, roode en witte kool, knolraap, roode biet, wortelen (groot en klein.) enz.

Versch fruit: Am. appels en peren, Goudreinnetten, sinaasappels, mandarijnen, citroenen, Westlandsche druiven, ramanas.

Wild en gevogelte: Hazen, konijnen, patrijzen, eendvogels, fazanten, braad- en soepkippen enz.

Vischwaren: Ger. paling, zalm (uitgesneden), Rolmops, Gem. haring, Zoute haring, Spekbokking, Harderwijckers, sprot, gest. makreel, garnalen, gaffelbitter, paling in gelei, sardellenringen, paté de foies gras truffe, appetit sild, Bismarkharing, en versche oesters.

Vleeschwaren: Geld. rookworst, tongenworst, Berl. leverworst, Haagsche leverworst, boterhammenworst, Salamiworst, bloedworst, keizerjachtworst, pekeltvleesch, casseler rib, ossentong.

Verder een uitgebreide collectie Kerstartikelen voor versiering van kerstboomen en tulbanden, kerstkransen, in banket en chocolade uitvoering, Kerstboomen (groot en klein.)

De winkel zal de Eerste Kerstdag en Nieuwjaarsdag gesloten zijn.

Kerstmis.

Wilt U met deze dagen iets fijns op Uw tafel? Bestel dan bij de Holl. Bakkerij Uw Kerstbrood of Weinachtstollen a f1,-, f1.50 en f3,-. Heerlijke Taarten, Roomvruchten of Mocca van f 3,- tot f 10,- worden op bestelling gemaakt ook Tulbanden en Cakes.

Tel. 355.

Postbox 88

Weis 7

Openbaar Onderwijs.

AANGIFTE VAN NIEUWE LEERLINGEN.

De Inspecteur van het Onderwijs brengt ter kennis van het algemeen: 1°. dat de lessen van het nieuwe schooljaar voor de Openbare scholen op Curaçao zullen aanvangen op 5 Januari 1933.

2°. dat de inschrijving der nieuwe leerlingen voor de Hendrikschool, de Wilhelminaschool, de Voorbereidende klassen der Wilhelminaschool en de Emmaschool zal plaats hebben op Dinsdag 27 en Vrijdag 30 December e.k. in de gebouwen der scholen, telkens van 10 tot 12 uur des voormiddags.

Willemstad, 6 December 1932.
De Inspecteur van het Onderwijs,
H. J. A. SCHROEDER.

KOELHUIS en MELKHANDEL C. HOEK

Waarom GEPASTEURISEERDE MELK?

Omdat het U de zekerheid geeft gecontroleerd zuivere melk te drinken, die tevens de slanke lijn bevordert. Neemt thans proef met onze, volgens de nieuwe methode gemaakte, volle **Roomkarnemelk**.

Vruchten als witte druiven, heerlijk van smaak
75 cent per halve kilo.

Groenten en vleezen w.o. prima kalfsvleesch van
f 1.- per pond.

Zegt het voort.

**Gebruik bij fotografeeren
altijd AGFA materialen.**

De nieuwe ISOCHROM film is speciaal voor de tropen gemaakt en geeft uitstekende resultaten. LUPEX photopapieren zijn zonder weerga.

AGFA ontwikkelmaterialen zijn de beste. Overal verkrijgbaar.
FENSOHN & CO. Agenten.

**EEN MOOI KERSTFEEST-PRESENTJE
VOOR UW KINDEREN:**

AGFA - BOX toestel

6 x 9 c.M.
f. 2.50

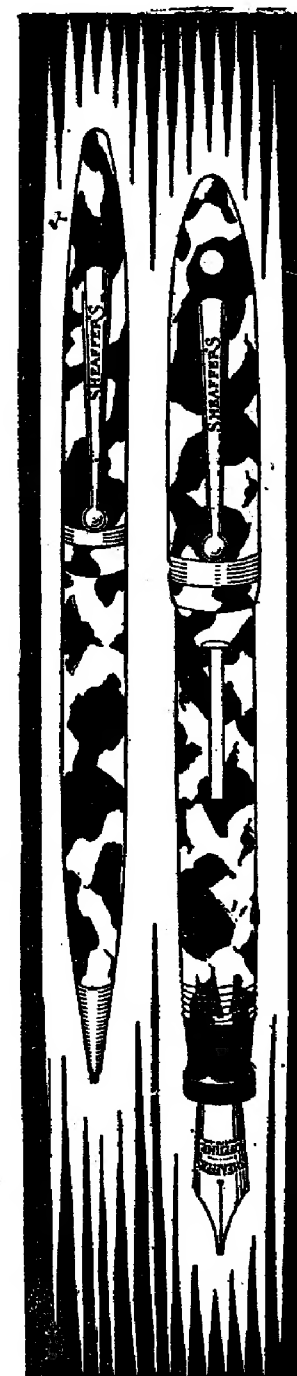
FOTOHANDEL "SUNNY ISLE"
L. Reck.

KON. NED. STOOMBOT MIJ. N.V. Afvaarten van Curaçao.

Naar Santa Marta, Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:	
"Costa Rica"	19 December
"Simon Bolivar"	4 Januari
"Crijnsen"	18 Januari
"Colombia"	30 Januari
Passages naar New York, New Orleans en Havana via Cristobal in connectie met de voornaamste lijnen van Cristobal worden verstrekt tegen gereduceerde prijzen.	
Naar Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, Havre, Amsterdam en Hamburg:	
"Venezuela"	22 December
"Costa Rica"	5 Januari
"Simon Bolivar"	19 Januari
"Crijnsen"	2 Februari
Naar Port au Prince en New York:	
"Cottica"	26 December
"Van Rensselaer"	16 Januari
Passages naar Europa via New York in connectie met de voornaamste lijnen van New York worden verstrekt tegen gereduceerde prijzen.	
Naar Pto. Cabello, La Guaira, Guanta, Cumana, Pampatar, Carupano, Trinidad, Georgetown, Paramaribo, Madeira, Plymouth, Havre en Amsterdam:	
"Stuyvesant"	25 December
"Cottica"	15 Januari
Naar Pto. Cabello en New York:	
"Luna"	23 December
"Medea"	30 December
Direct naar La Guaira:	
"El Libertador"	28 December
"El Libertador"	11 Januari
Naar Cristobal en Zuid Pacific Kust:	
"Haarlem"	29 December
"Barneveld"	19 Januari
Direct naar Liverpool en Rotterdam:	
"Helder"	18 December
"Baarn"	15 Januari
Naar Bonaire, Sint Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius en St. Kitts:	
"Atlas"	24 December 9 a.m.
Naar San Pedro de Macoris en Sto. Domingo City:	
"Midas"	22-25 December
Naar Kingston en Haïtiaansche Havenen:	
"Barali"	21 December
Naar Maracaibo via Aruba:	
"Medea"	21 Dec.
"Astrea"	4 Jan.
"Flora"	11 Jan.
"Medea"	25 Jan.
"Amor"	1 Feb.

VAARPLAN SS. "EL LIBERTADOR":	
Aankomst te Maracaibo	Zaterdag 17 December 8.30 a.m.
Vertrek van Maracaibo	17 December 2 p.m.
Aankomst te Aruba	Zondag 18 December 5.30 a.m.
Vertrek van Aruba	Zondag 18 December 7 a.m.
Aankomst te Curaçao	Zondag 18 December 2 p.m.
Vertrek van CURACAO	Maandag 19 December 2 p.m.
Aankomst te Aruba	19 December 8 p.m.
Vertrek van Aruba	19 December 9 p.m.
Aankomst te Maracaibo	Dinsdag 20 December 1 p.m.
Vertrek van Maracaibo	Woensdag 21 December 2 p.m.
Aankomst te Aruba	Donderdag 22 December 5.30 a.m.
Vertrek van Aruba	22 December 7 a.m.
Aankomst te CURACAO	22 December 2 p.m.
Vertrek van CURACAO	Donderdag 22 December 5 p.m.
Aankomst te Maracaibo	Vrijdag 23 December 11 a.m.
Vertrek van Maracaibo	Zaterdag 24 December 2 p.m.
Aankomst te CURACAO	Zondag 24 December 5.30 a.m.
N.B. Aan boord van de Colon- en Suriname-Lijn-Schepen worden geen bezoekers toegelaten, tenzij in het bezit van een toegangskaart uitgegeven door het Hoofdagentschap.	
Alle aanvragen voor lunch en diner aan boord van de Colon- en Suriname-Lijn-schepen, gedurende het oponthoud in deze haven, moeten gericht worden aan het Hoofdagentschap.	
Toegang tot de Westwerf: UITSLUITEND via het hek aan de Havenstraat.	

Steunt het Apostolaat ter Zee.

Identify the Lifeline
pen by the white dot.

A Faithful Friend— for Life!

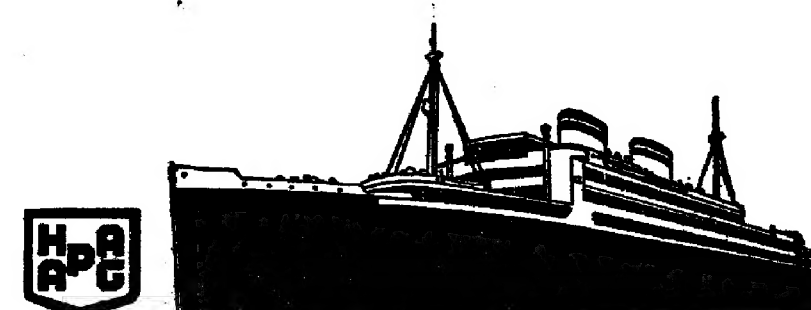
Like friendship, the value of a Sheaffer pen increases with the passing of time. Made so carefully and according to such high mechanical standards, it lasts indefinitely...guaranteed for life against everything except loss. And during each minute of use you will enjoy Sheaffer Balance Lifetime pens and pencils. Balanced for effortless writing. Gracious in appearance. Available in any style that may suit your fancy.

SHEAFFER'S

PENS-PENCILS-DESK SETS-SKRIPT

W. A. SHEAFFER PEN COMPANY - FORT MADISON, IOWA, U.S.A.

"Reg. U. S. Pat. Off."

HAMBURG-AMERIKA LINIE

(HAMBURG-AMERICAN LINE)

Fast Passenger and Freight Service with the luxurious and new Motorships:

ORINOCO & MAGDALENA

(14,100 TONS DISPLACEMENT)

two of the best boats in service between West Indies, Central-America, and Europe.

Now in construction to be put soon in service, two other modern Motorships with still greater improvements, viz:

CARIBIA & CORDILLERA

(16,000 TONS DISPLACEMENT - 17 KNOTS SPEED)

NEXT SAILINGS:

to Puerto Colombia, Cartagena, Cristobal, and Pto. Limon:

Magdalena Dec. 9 Kreta Dec. 18

Amassia Dec. 27 Magdalena Dec. 31

FREIGHT SERVICE ONLY:

(Next sailing subject to change)

to Puerto Colombia and Cartagena, eventually via Santa Marta:

Luebeck Dec. 21

SERVICE WITH MARACAIBO:

with the branch steamer "Alomania" (for Passengers and Freight)

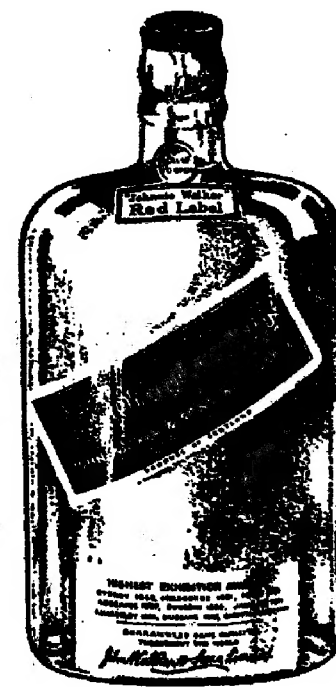
running between Curaçao and Maracaibo, eventually Aruba and Bonaire, in connection with the above transatlantic boats:

For further information please apply to the Agents:

EDWARDS, HENRIQUEZ & CO.

CURACAO, De Ruyterplein 1-3, Telephone: 108

W. F. CRAANE, ARUBA

JOHNNIE WALKER

Geen betere WHISKY te verkrijgen
MORRIS E. CURIEL & ZOHN.
Agenten.

De nieuwe AGFA ISOCHROM film, AGFA LUPEX photopapieren AGFA ontwikkelmaterialen geven altijd schitterende resultaten.

AGENTEN:

FENSOHN & CO

D. M. C. Garen

grootste kleurenassortiment

"DE BIJENKORF"
Breedestraat 35 (t.o. Curiels Bank.)

Compania Trasatlantica

Eerstvolgende afvaarten van Curaçao:
naar Pto. Colombia, Cristobal, PTO. LIMON PTO. BARRIOS, HA-
VANA, NEW YORK, Cadiz en Barcelona:

SS. „MAGALLANES“ 13/14 Dec.

naar Pto. Cabello, La Guaira, STO. DOMINGO, San Juan, Ca-
narias, Cadiz en Barcelona:

SS. „MARQUES DE COMILLAS“ 18/19 Dec.

SS. „JUAN S. ELCANO“ 17/18 Jan. 1933.

naar Pto. Colombia, Cristobal:

S.S. „JUAN S. ELCANO“ 9/10 Jan. 1933.

Passages naar New Orleans en andere plaatsen met oversche-
ping in Cristobal, kunnen hier worden uitgereikt.

Alle inlichtingen te bekomen bij:

S. E. L. MADURO & SONS — Agenten.
De Ruyterplein No. 2. Telefoon No. 72 & 505.

ALUMINUM LINE.

Geregelde vracht en passagiersdienst tusschen New Orleans, Mobile,
Port au Prince, Santo Domingo, CURACAO, Puerto Cabello, La Guaira
en PARAMARIBO, en vandaar direct naar CURAÇAO en New Orleans
als volgt:

	Vertr.	Aank.	Aank.
	NEW ORLEANS	CURACAO	PARAMARIBO
SS. „VESTVANGEN“	Dec. 23	Dec. 14	Dec. 21
SS. „DALVANGEN“	Dec. 19	Dec. 30	Jan. 6, 1933.
SS. „AUSTVANGEN“	Dec. 31	Jan. 13	Jan. 20

	Vertr.	Aank.	Aank.
	PARAMARIBO	CURACAO	NEW ORLEANS
SS. „AUSTVANGEN“	Dec. 14	Dec. 17	Dec. 25
SS. VESTVANGEN“	Dec. 28	Jan. 1, 1933	Jan. 9, 1933
SS. „DALVANGEN“	Jan. 11	Jan. 14	Jan. 23.

Cabine Klasse naar Paramaribo Fls. 125.—
Dekpassage naar Paramaribo „ 62.50
Cabine Klasse naar New Orleans „ 250.—

JOHN G. EMAN, Agent Aruba.

S. E. L. MADURO & SONS — Agenten.

De Ruyterplein. Tel: No. 72 & No. 505.

THE NEW-ZEALAND SHIPPING CO., LTD., SHAW SAVILL & ALBION CO., LTD.,

SNELSTE VERBINDING MET PASSAGIERS BOOTEN
TUSSEN CURAÇAO EN

SOUTHAMPTON LONDON:	SS. „MATAROA“ (12.500 ton)	Jan. 3/4, 1933
	SS. „RUAHINE“ (11.000 ton)	Jan. 17/18, 1933
	SS. „ROTORUA“ (12.250 ton)	April 3/4, 1933

S.S. „MATAROA“ & „RUAHINE“ slechts CABINE Klasse, £ 35 minimum.
SS. „ROTORUA“ slechts TOURISTE KLASSE, £ 20.— minimum.

PANAMA & NEW-ZEALAND	SS. „TAMAROA“ (12.500 ton)	Dec. 13/14
	SS. „REMUERA“ (11.500 ton)	Dec. 27, 28
	SS. „ROTORUA“ (12.250 ton)	Jan. 4/5, 1933.
	SS. „AKAROA“ (15.000 ton)	Jan. 10/11, 1933.

SS. „REMUERA“ 1e. 2e. 3e. Klasse
SS. „TAMAROA“ en „AKAROA“, alleen CABINE Klasse:
naar PANAMA £ 5.— minimum.
naar NEW ZEELAND £ 42.— minimum.

PASSAGEPRIJZEN WORDEN BEREKEND VOLGENS DEN KOERS
VAN DEN DAG.

John G. Eman — Oranjestad, Aruba.

S. E. L. MADURO & SONS — Agenten.

35 De Ruyterplein 2. Telefoon: No. 72 & No. 505.

Bekendmaking.

De Directeur van den Openbaren Gezond-
heidsdienst vestigt de aandacht van belang-
hebbenden op het nieuwe Gouvernements
Besluit van den 16n November 1932, P. B.
No. 110, waarin de behandeling van gouver-
nements-patienten en opname van patienten
voor gouvernements-rekening in het hospi-
taal opnieuw worden geregeld.

Curaçao, den 1n December 1932

De Directeur van den

Openbaren Gezondheidsdienst,

P. I. HENRIQUEZ

THEATER BRION.

Op 2den Kerstdag
opvoering van

BETHLEHEM

door het Apostolaat der Zee,
met samenwerking van de Ver: „San Ge-
nesio“, de muziekver: „Orfeon“, het or-
kest van Prof. J. Palm.

Sublieme voorstelling van den eersten
Kerstdag, met schitterende costuums en
decors van het Heilig Land, muziek en
kerstgezangen.

Burgelijke Stand.

BEKENDMAKING.

Hierbij wordt bekend gemaakt dat met in-
gang van 1 Januari 1933 op Cas Chikito voor
de bewoners van het stadsdistrict geen ge-
legenheid meer zal bestaan tot het doen van
aangiften van geboorten en overlijden en tot
erkenning van kinderen.

Met ingang van evengemeldens datum zul-
len de aangiften van geboorten en overlij-
den en zal het erkennen van kinderen moe-
ten plaats hebben ten kantore van den Bur-
gerlijken Stand in het Fort Amsterdam.

Curacao, den 5n December 1932.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand
op Curacao,

3-2

CRONEMEIJER.

Bevolkingsbureau.

BEKENDMAKING.

Hierbij wordt bekend gemaakt dat met
ingang van 1 Januari 1933 het kantoor van
het bevolkingsregister alhier des Zondags
niet meer voor het publiek open zal zijn.

Curacao den 5n December 1932.

De Ambtenaar van het Bevolkingsregister
op Curacao.

3-2

M. BARTELS DAAL.

Apostolaat ter Zee.

Afd. Curaçao.

Bezoek gedurende de Kerstdagen 't R.K.
Zeemanshuis, Klipstraat 61 boven, vanaf den
eersten Kerstdag tot het einde der maand
is er een schitterende Kerstboom aanwezig
met diverse verrassingen.

Uw bezoek wordt ten eerste op prijs
gesteld.

HET BESTUUR.

TE KOOP AANGEBODEN.

Eetkamer ameublementen bestaande uit buffet, theekast, tafel en
zes stoelen, dames-schrijfbureau, compleet pit rieten zitje. Liberty-
stoelen, gramafoon met platen, schilderijen, spiegels en kapstok met
spiegel, ijskast, glas- en aardewerk, keukengerei, toilet-tafel, hang-
en legkasten, bedden, kleeden, vloerzeilen en matten, etc.

Te bezichtigen PIETERMAAI 98, boven.

DE HEER EN MEVROUW

Manrique Capriles-Gomez Casseres

hebben hierbij de eer kennis te ge-
ven van het voorgenomen huwelijk
van hunne dochter

GLADYS

met den Heer

DAVID L. MADURO

waarvan de voltrekking zal plaats
hebben op den 17 December 1932.

Curacao den 10den Dec. 1932.

Eenige en algemeene kennisgeving.

De inzegening van het huwelijk heeft plaats
in de Synagoge „Mikvé Israel“ te 7.30 u. n.m.
Receptie ten hune huijze, Scharloweg No. 17
te 8.30 u. n.m.

MEVROUW

ROSA S. L. MADURO

heeft hierbij de eer kennis te ge-
ven van het voorgenomen huwelijk
van haar zoon

DAVID

met Meijfrouw

Gladys Capriles

waarvan de voltrekking zal plaats
hebben op den 17 December 1932.

San José (Costa Rica)

den 10den Dec. 1932.

Zenuwcellen
geïsoleerd
door microscoop

Overwin Zenuwslapte

(Lusteloosheid, maagkwalen, prikkelbaarheid)

Zwakke zenuwen kunnen hun werk maar half
doen — en gestoorde, onregelmatige zenuwwerking
vindt zijn terugslag in de werking van schier ieder
orgaan van het lichaam.

De maagwerking verslapt — waardoor gebrek aan
eetlust, maagpijnen en andere maagbezwaren ont-
staan — de hersenfunctie wordt bemoeilijkt,
waardoor doofheid, lusteloosheid, gebrek aan energie
optreden.

Slechts door de zenuwen te sterken zult gij de normale zenuw-
werking herstellen en zodoende de zwakte-verschijnselen, welke
uit zenuwslapte voortvloeien, geheel over- en innen. Besluit daarom
eens eenigen tijd Sanatogen te gebruiken.

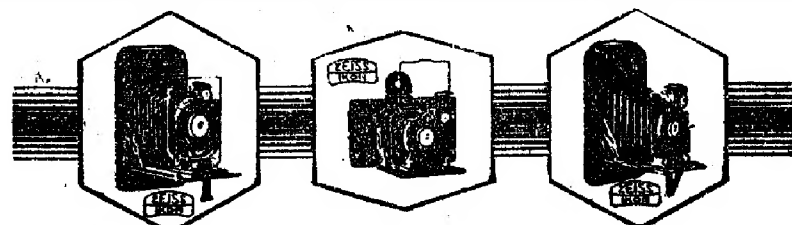
Met Sanatogen zult gij aan Uw zenuwen juist die voedingstof
— phosphor — toevoren, die de bouwstof is van nieuwe
zenuwkracht. Door dit „opbouwend proces van zenuwkracht“,
zoals Prof. Mann de werking van Sanatogen noemt, zal Uw
zenuwslapte spoedig verdwijnen. Ge zult U weer gezond en
krachtig gaan voelen. Uw energie zal terugkeeren, kwalen en
kwaaltjes zullen overwonnen worden.

Besluit nog vandaag met het gebruik van dit uit-
stekende zenuwvoedsel te beginnen.

SANATOGEN

Het Zenuwsterkend Voedsel

In alle Apotheken

AMATEURS

1. VERGEET NIET op tijd Uw negatief-materiaal
voor de feestdagen te kopen. Alle ma-
ten films en platen zijn in voorraad.
2. ALS DE FOTO'S GENOMEN ZIJN, brengt Uw films
en platen om te ontwikkelen en af te
drukken bij mij: **GOEDE UITVOERING en KWA-
LITEIT** van het werk worden **GEGARANDEERD**.

„SUNNY ISLE“

L. RECK.

1-2

Breedestraat, Punda

LUMBAGO

„Ay... mi cintura! Parece que se me que-
bra. Me cuesta enderezarme después de
haberme inclinado. Tengo la sensación de
que dos manos de hierro me desgarran la
cintura...“

Millares de personas podrán repetir estas
palabras. Muchísimas tienen que guardar
cama, atormentadas por dolores que revelan
profundos desórdenes de los riñones.

Es necesario que Vd. sepa que sus padeci-
mientos son causados por venenos existentes en
la sangre. Entonces comprenderá que el único
medio racional de aliviar su mal es ayudar sus
riñones a llevar a cabo su función de mantener
la sangre libre de impurezas causantes de
dolores.

Innumerables pacientes que han recuperado
la salud, le dirán que no existe medicamento
alguno más eficaz, inofensivo y económico que
las Pildoras De Witt para casos de lumbago,
dolores crónicos de cintura, reumatismo, ciática,
desórdenes de la vejiga y de los riñones.

Quando ningún otro remedio había surtido
efecto y en caso de pacientes postrados en
cama, no meses, sino años enteros, las Pildoras
De Witt han puesto fin a los padecimientos y
restablecido la salud.

El señor Sabino Canales G., de Arequnipa
(Perú), escribe:—

„Antes de que yo conociera sus famosas
pildoras, me atormentaban dolores que me
impedían mantenerme derecho. Ensayé toda
clase de tratamientos, pero no obtuve alivio
hasta que empecé a usar las Pildoras De
Witt para los Riñones y la Vejiga. Un corto
tratamiento con dichas pildoras me curó
y desde entonces no he padecido molestia
alguna. Ruero a Vd. publico esta carta
en los diarios a fin de que otros pacientes sean
beneficiados del mismo modo.“

¡Acaso su salud no vale lo poco que cuesta un
frasco de Pildoras De Witt? No espere más,
para ponerse en camino de recuperar la salud,
las Pildoras De Witt para los Riñones y la
Vejiga se hallan en venta en todas las farmacias.

Pildoras De WITT

PARA LOS RIÑONES Y LA VEJIGA

Bakkerij Excelsior

Batipanjabai wijk No. 1.

Biedt weer aan 't geachte publiek heerlijke en smaakvolle Kerst- en
Nieuwjaarsbrooden tegen de zeer lage prijzen van f 0.75, f 1,00 en f 1.50.

„DE SPORT”

Mededeelingen van
„De Curaçaosche Voetbalbond.”

Wedstrijd — Uitslagen.

1ste Klasse	: Jong-Holland	— Trappers:	1—0
Reserve 1ste Klasse	: Jong-Holland 2	— Volharding 2:	0—1
Tweede Klasse	: Ajax	— S. D. O.:	2—1
	: Morningstar	— Olympia:	

Morningstar niet opgekomen.

Competitie-standen per 11/12/32.

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Doelpunten voor tegen	Punten	gem.
Jong Holland	9	8	0	1	20 4	16	
Volharding	8	7	1	0	24 5	15	
Asiento	9	5	3	1	13 6	13	
Transvaal	8	5	1	2	18 5	11	
Trappers	9	4	2	3	12 6	10	
R. C. C.	9	3	1	5	15 12	7	
Republiek	9	2	2	5	10 11	6	
Go Ahead	9	2	1	6	5 20	5	
Trekvogels	9	0	3	6	4 23	3	
M. S. Z.	9	1	0	8	4 33	2	

Res. 1ste kl.	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Doelpunten voor tegen	Punten	gem.
R. C. C. 2	7	6	1	0	16 2	13	
Trappers 2	7	4	1	2	9 5	9	
Jong-Holland 2	7	3	2	2	12 5	8	
Republiek 2	6	3	2	1	6 3	8	
Asiento 2	7	3	1	3	6 14	7	
Volharding 2	5	2	1	2	5 4	5	
Transvaal 2	6	0	1	5	2 12	1	
Trekvogels 2	5	0	0	5	2 11	0	

2de klasse	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Doelpunten voor tegen	Punten	gem.
BISMARCK	10	7	3	0	20 0	17	
De Ruiter	10	5	4	1	11 2	14	
D. D. V. O.	10	6	2	2	16 8	14	
Juliana	10	5	2	3	11 5	12	
Ajax	10	3	4	3	9 6	10	
Hercules	9	3	2	4	8 11	8	
Van Nes	8	3	2	3	6 9	8	
D. N. S.	10	2	4	4	6 11	8	
Olympia	9	1	5	3	2 8	7	
Morningstar *	8	2	0	6	2 19	4	
S. D. O.	8	0	0	8	1 10	0	

* niet opkomen in onderzoek.

Wedstrijd Programma van 18 December 1932.

MUNDO-NOBO

1ste klasse	Transvaal — Volharding
Aanvang 4.20 precies	
Res. 1ste Klasse	Transvaal 2 — Trekvogels 2
Aanvang 3 uur precies.	

ASIENTO-TERREIN.

2de Klasse	Hercules — S.D.O.
Aanvang: 3 uur precies	

R.C.C.-TERREIN

Res. 1ste Klasse	Republiek 2 — Volharding 2
Aanvang 2.45 uur precies	

Vereenigingen, welke op den 2den Kerstdag willen uitkomen voor Competitie-wedstrijden of voor den Prince-Beker, worden verzocht dit onmiddellijk te willen opgeven aan den 1sten of 2den Secretaris.
Het Bestuur van de C. V. B. zou het ten zeerste op prijs stellen als op den 2den Kerstdag met de wedstrijden om den Prince-Beker een aanvang kon worden genomen.

Opgaven worden tot uiterlijk 20 December a.s. ingewacht.

Achterstallige Contributie — Premie Ongevallen-Fonds — Boeten.

Vereeniging, welke hunne contributie, Premie-Ongevallen-Fonds of verschuldigde boeten nog niet hebben voldaan, kunnen zulks doen tot en met 24 December a.s.

Vereenigingen, welke na bovenvermeldde datum nog in gebreke zijn zullen onherroepelijk wegens de bepalingen van het Reglement worden geschorst.

Het bestuur van CVB doet hierbij een ernstig beroep op het Publiek zich van ongepaste opmerkingen jegens spelers en scheidsrechter te onthouden.

In verband met het feit, dat de uitslag van den wedstrijd Volharding — Transvaal, van grooten invloed is, op het bezetten van de eerste plaats Competitie 1932 — Kampioenschap van Curaçao — zal er Zondag a.s. een grote schare Voetbalenthousiasten op Mundo-Nobo aanwezig zijn.

Laten wij er alle toe medewerken, dat dezen dag, die door een ieder met zooveel belangstelling wordt tegemoet gezien, in onze herinnering zal blijven als voorbeeld van GEPAST enthousiasme, van groote spanning, DE DAG VAN PROPAGANDA voor het VOETBALSPEL.

Houdt U mond niet, neen, moedig Uwe favorieten aan, doch doet dit op gepaste wijze.

Wie wordt kampioen Curaçao 1932?

Volharding of Jong Holland
???????

Misschien krijgt U Zondag op Mundo-Nobo het antwoord. Jong-Holland nu 16 punten, Volharding 15 punten: en nog een wedstrijd te spelen tegen Transvaal. Dat is Zondag. Foei wat een spanning. Lijkt wel Curaçao-Suriname. In de stad hooren wij niets anders. Wat gaat er gebeuren?

Wint Volharding, dan is zij kampioen. Dat is op papier. Maar nu Transvaal? Gaat zoo maar niet door. Spelen zij gelijk, ja dan doet Jong-Holland ook nog een duik in het zakje. Krijgt zij maar twee wedstrijden Jong-Holland-Volharding. Neen zegt Transvaal, wij willen winnen. Wat gebeurt er dan? Jong-Holland kampioen. ????

Deze zaak is toch zoo klaar als een klontje, heb ik de vorige week al geschreven: ik zie niets als vraagtekens. Was het maar Zondag.

Wat denkt U van een beslissingscompetitie Jong-Holland — Volharding? Ik weet van niets.

Vooruit Volharding, vooruit Transvaal, dat wordt een wedstrijd, spanning, sportiviteit, en dat publiek, hopi plezier.

ALLEMAAL ZONDAG NAAR MUNDO-NOBO. HET TEEKEN VAN SORROW wel neen, man, vraagtekens ????

Misschien de laatste wedstrijd van de competitie eerste klasse 1932

Prijzen der plaatsen:
Overdekte Tribune f 1.25
Open Tribune f 0.75
Derde Rang f 0.25
Derde Rang (Jongens) f 0.10

Mundo-Nobo.

C. B. L. O.

Afdeling Curaçao van het Nederlandsch Olympisch Comité.

Bij een door de Besturen van eenige Sportclubs gehouden vergadering is in principie besloten omstreeks half Januari 1933 een atletiekwedstrijd te houden. Een commissie, bestaande uit eenige bestuursleden der Sportclubs, heeft zich beschikbaar gesteld, deze wedstrijd te organiseren.

Nadere bijzonderheden zullen spoedig mogelijk in dit blad worden bekend gemaakt.

Ingezonden.

Geachte Redactie,

Daar wij verschillende malen in Uw blad sportberichten (aankondigingen en verslagen van wedstrijden enz.), mochten lezen, dachten wij dat het voor U van nut zou kunnen zijn te weten, dat er a.s. Zondag (18 December) een *Korfbalwedstrijd* zal worden gespeeld tusschen de twaalf-tallen van de Sportverenigingen „TRAPPERS” en „R. C. C. (Racing Club Curaçao)”. Deze wedstrijd zal gespeeld worden op het voetbalterrein van de R. C. C. op *Heintje Kool*, des morgens om 8 uur.

Zoals U zelf weet, is het Korfbalspel een op Curaçao nog wel nig beoefende Sport.

Hoogachtend,

Sportvereniging „Racing Club Curaçao”
J. Werkhoven.

Secretaris.

Een vriendschappelijke wedstrijd.

Zondag j.l. vond er op 't R. C. C. terrein (op uitnodiging van R.C.C.) een vriendschappelijke wedstrijd tusschen haar en „Transvaal” plaats. De gastheeren verloren de wedstrijd met 1 — 0. Over 't algemeen werd er vrij kalm gespeeld, jammer dat een speler van R.C.C. zoo ruw gespeeld heeft, dat hij van 't veld moest worden weggestuurd. En dat bij een vriendschappelijke wedstrijd!!

't Spijt mij, dat R. C. C. zulk een speler in haar midden heeft, die de goede naam van genoemde vereniging aanrandt. Echt jammer!

Dat een speler een ander per ongeluk schoot. Dat kán! Maar dat een speler verscheidene andere spelers „per ongeluk” herhaaldelijk schoot en trapt. Dat kán niet!

't Is verschrikkelijk hoe ontaard het zoo fraaie voetbalspel wordt door sommige spelers. Wat een aangenaam verloop moest feitelijk een vriendschappelijke wedstrijd hebben; waar de sportiviteit aan beide kanten haar edelste rijkheid bereikt. En nu dit!

Dat zijn van die gevallen die men heel, heel zelden, ja zelfs nooit moest aantreffen, gevallen, waar elke rechtgeaard sportman wel zijn rouwkeeren kan aantrekken.

R. C. C. treft geen schuld, enkel komt onwillekeurig de vraag in mij op: Kon de aanvoerder reeds in het eerste stadium van onsportiviteit van dien speler geen doeltreffende maatregelen nemen?

Immers: Als genoemde speler bij vriendschappelijke wedstrijd zoo te keer gaat, wat wordt 't dan bij b.v. competitie wedstrijden? Ik stel mij zoo voor dat men zich zal afvragen: Ben ik hier op een voetbalveld of op een slagveld?

Gastheer denk om uw gast!

Faverey.

VERONTSCHULDIGING.

In de sport d. d. 10 December j.l. las ik onder 't hoofd „Theorie en Praktijk geteekend „Opmerker” o.a. „In hetzelfde nummer verontschuldigt de aanvoerder van Transvaal zijn niet-spelen tegen „Trappers” op 't Asiento-terrein. — Pardon, Opmerker, die aanvoerder heeft zich niet verontschuldigd. Hij zou niet weten tegenover wie? Transvaal? Daar dienen, indien er verontschuldiging gemaakt moet worden, de algemeene vergaderingen in deze vereniging voor.

Verder schrijft opmerker: „De scheidsrechter, een autoriteit op 't voetbalveld, verklaarde het terrein bespeelbaar.”

Heel goed, opmerker. Maar nu iets anders: De wedstrijd D.N.S. — Van Nes 3.15 kon geen plaats hebben, omdat de scheidsrechter 't veld niet bespeelbaar vond. Was die scheidsrechter dan geen „Autoriteit” op 't voetbalveld? Of denkt Opmerker van niet? Indien niet, dan spijt 't mij dat, opmerker, — alzo bewaart dat de C.V.B. scheidsrechters heeft die autoriteiten op 't voetbalveld zijn en anderen die geen „autoriteiten op 't voetbalveld zijn.” Of was bedoelde scheidsrechter in de oogen van opmerker een autoriteit enkel uit 't feit dat hij 't terrein bespeelbaar vond?

Zeker zijn de bepalingen gemaakt om er zich aan te houden, maar toch niet blindelings?

Immers! De scheidsrechter van 3u.15 een autoriteit op 't voetbalveld, vond 't terrein niet bespeelbaar, terwijl de scheidsrechter van 4u.30 ook een autoriteit op het voetbalveld, 't wel bespeelbaar vond. Ziedaar twee autoriteiten, wier beslissingen wijf uiteen liepen.

In elk geval is 't dan niet zoo te verwonderen, dat *Transvaal* de meening van een der autoriteiten deelde? Wat betreft de verwijzing naar Vereenigingsleven ja ik vind 't vrij slim van opmerker dat hij mij met mijn eigen wapens bevochten wil. Maar hij vergeet daarbij dat ik geen oogenblik gezegd heb dat de bestaande bepalingen onvoorwaardelijk moeten worden nagekomen! Waar ter wereld wordt van bestaande bepalingen wel eens niet afgeweken door bijkomende omstandigheden? Vereenigingsleven is geenszins een symbool van despotisme neen, Vereenigingsleven is een artikel dat plichten van een lid onderschrijft.

In 't kort: Opmerker heeft opgemerkt, hetgeen opmerker opmerken wilde, en niet opgemerkt hetgeen opmerker niet opmerken wilde.

Faverey.

DE NEDERLANDSCHE
PADVINDERS
VERENIGING.

Mededeelingen: Door een vergissing mijnerzijds is het Troepbericht van verleden week verkeerd. Ik verzocht jullie allen HET BERICHT IN DE TROEPPAST goed te lezen.

Groet aan HERMAN DANIA; 3 weken geleden is bericht aan hem verzonden, informeer aan 't postkantoor. Padvinderij in VENEZUELA is officieel opgericht.

Zaterdag, 10 December 5000 flesschen opgehaald, dit bracht de som van circa fl. 50 — voor Kerst G. D.

TROEP EN HORDE LEVEN VAN MAANDAG 19 tot en met 26 December.

Woensdag: van 4.15 tot 5.15 uur, gelegenheid voor 't zwemmen.

van 5.30 tot 6.30 uur, vakinsigne GIDS of TOLK.

Donderdag: EINDEKAMENS voor BERT VERMEER, H. PINEDO, A. R.

Lees thuis goed de ceremonie na.

Allen een echte en succesvolle

Padvindersweek

De Groep-leider.

HET WEL EN WEE VAN

FLETSCHJESDAG.

Enkele fragmenten uit een Padvindersdag.

's middags half twee zijn allen verzameld op het groepsterrein. Elke jongen is er van doordrongen dat 't werken zal worden, maar vol ijver en verlangen zijn allen, om van dezen dag te maken, wat er van te maken valt.

Weder mag ik wel schrijven evenals verleden week; „Vol verwachting klopt ons 't hart...”

Het allereerst zal naar Fort Amsterdam gereden worden, want er is ons medegedeeld, dat daar wel een 600 flesschen klaarliggen, nou dat is een goed begin. Gelukkig maar dat de Havendienst voor het doel, dat wij beoogen, vrije rit over de Koningin Emma Brug heeft beloofd.

Bij 't begin geen flesschen in de truck, maar wel jongens en zoo gaat het dan van 't Rif, over Brionplein... he, nou is de brug open... vooruit dan maar, eerst de Hoogstraat in....

Midden op de Hoogstraat wordt halt gehouden en treden de patrouilles aan. Elk krijgt opdracht een rijtje huizen langs te gaan. Daar gaan de jongens op pad... eerst aarzelen nog... dan allengs al vrijer en fraker... niet waar? 't Was toch niet voor hen, maar om anderen een gelukkige Kerstmis te kunnen bezorgen.

Kijk, daar komen alreeds de eerste fleschlagen en hebben de twee leiders handen vol werk... ze neijes te stapelen.

Nu vanaf de Hoogstraat direct naar Fort Amsterdam, maar eerst op Brionplein nog even stoppen, daar de brug nog steeds open is. 't Was anders heel goed, daar omwonenden aldaar ons niet vergeten blijken te hebben.

Fort Amsterdam. komen wij haast handes te kort, de 1000 flesschen te bergen en brengt de Commandant der Militaire Politie de jongens een aandoenlijk woord.

Ook in het Gouvernements-Paleis, heeft men ledige flesschen voor ons bewaard.

Dan is na 't laden, het loscen op 't Groepsterrein. Glimmend van goeie (en zweeten) worden de aantallen in een boekje genoteerd.

Nu naar Scharloo. Bij de gevangenis wordt echter eerst nog even gestopt. De jongens loopen haast met een boogje daarlangs, daar waar de tentoonstelling geweest is (niet in de gevangenis) staan eenige kisten met flesschen.

Op Scharloo wordt gestopt. Weer gaan de jongens in alle richtingen. Weer wordt het stapelen van flesschen. Beleefd vragen de jongens steeds maar weer ledige flesschen voor een goed doel.

Bij 't huis van den Venezolaanschen Consul, krijgen de jongens er velen, niet ver daarvandaan echter, krijgen een paar knapen de mededeeling: „Je kan ze tegen betaling krijgen”... terwijl bij een ander huis de jongens eerst de dienaar moeten vertederen, die vindt, dat Mevrouw veel te rojaal is. Toch zijn er, die er anders over denken, getuige de langzamere hand voller wordende truck.

Nu eerst naar een paar adressen, welke ons een kaartje zonden om bij hen aan te komen en zoo voert onze flesschenjacht naar Parera 60 en andere huizen.

Weer wordt een truck lading op 't Rif gelost. De jongens mogen rammen... Thee wordt op 't terrein gezet en na een flinke handenwasch, met smaak gegeten.

't Duister is alreeds ingevallen. Weer wordt de tocht aanvaard, nu richting Mundo-Nobo. De Welpen hebben 's middag alreeds druk werk gehad met ledige flesschen op te halen en klaar te zetten. Wanneer dan ook de truck aldaar arriveert, kan 't laden onmiddellijk een aanvang nemen en spaart veel werk. Road Recreation Park en zoo, de Roode Weg op... ook daar veel flesschen.

Een jeugdig vrouwspeelsoon vindt die Padvinder niet heel handig, die van de vier er een liet vallen en zegt: „Jullie kunnen ook niets vasthouden”, waarop de jongen er in zijn onschuld op laat volgen. „Maar juffrouw, U kan ook niets aangeven”. Gelukkig had de leider er niets van gehoord.

San Matheo Parochie maakt de truck heel vol. Onze secretaris leeft werkelijk met de jongens mee en geeft hen een vriendelijk woord en vele ledige flesschen.

Daar 't negen uur is en niet veel meer geladen kan worden, wordt besloten, bij *Sammer Garden*, nog even te stoppen en zoo gebeurt. Ook daar nog vele flesschen en heeft „last not least” de Bisschop ons niet vergeten, getuige zijne sympathieke houding van daadwerkelijk medeleven.

Dan volgt het lossen der laatste lading en keeren de jongens mee, maar voldaan naar huis. 5000 flesschen.

Was een heele karwei, maar voor een goed doel en kan je met vijf gulden zelfverdiend geld een ander een goeie bereiden.

Was de ontvangst soms hier en daar niet te vriendelijk, geenszins, dan hebben de jongens het WEL en WEE van Goed te WILLEN mogen ondervinden.

Willem van Oranje-herdenking

in Holland.

Ofschoon het uitvoerend comité voor de viering van het vierde eeuwfeest van de geboorte van prins Willem I van Oranje, in verband met de tijdsomstandigheden, geen beroep heeft gedaan op de vrijgevigheid van het Nederlandsche volk, is de belangstelling in deze herdenking toch zóó groot gebleken, dat de spontaan ingekomen giften uit Nederland, Oost- en West-Indië en van enkele landgenooten in het buitenland het comité in staat stellen een groot gedeelte van zijn programma uit te voeren, zij het op veel bescheidener schaal dan oorspronkelijk in het voornemen lag en zonder eenig feestbetoon.

— Zoo zullen drie — wellicht vier — gebrandschilderde ramen in het koor van de Nieuwe Kerk te Delft kunnen worden aangebracht. De uitvoering van dit werk staat onder leiding van den kunstschilder W. A. van Konijneburg en geschiedt door de heeren Jaap Gidding en George Rueter.

— De officiële herdenkingsplechtigheid zal plaats hebben op den geboortedatum van den prins, 24 April 1933, in het Concertgebouw te Amsterdam. Dr. H. Colijn zal bij die gelegenheid de gedachtenisrede uitspreken, terwijl ook de eerevoorzitter van het comité, minister Ruys de Beerenbrouck, het woord zal voeren. Het Concertgebouw-orkest en wellicht ook het Toonkunstkoor, onder leiding van dr. Willem Mengelberg, zullen hun medewerking verleenen.

Tot het bijwonen van deze plechtigheid zullen, naast de vertegenwoordigers der buitenlandsche mogendheden en aangewezen Nederlandsche autoriteiten, met hunne dames, in de eerste plaats degenen worden uitgenodigd die door hun geestelijke of materiele medewerking een bijzonder bijk van belangstelling in de herdenking hebben gegeven, terwijl voor zoover de beschikbare ruimte het toelaat, ook zal worden gedacht aan delegaties van scholieren van verschillende onderwijsinstellingen en van vereenigingen.

— Verder zal het comité in staat zijn een plaat in kleurendruk (het portret van den prins naar het schilderij van Key, dat zich in het Mauritshuis bevindt) het licht te doen zien, waarvan vier à vijf honderd duizend exemplaren onder de schooljeugd, ook in Oost- en West-Indië zullen worden verspreid.

In samenwerking met de gemeente Amsterdam en het comité zal een tijdelijke tentoonstelling worden georganiseerd van schilderijen en documenten, op Prins Willem van Oranje betrekking hebbende, waarvoor het comité hoopt de beschikking te krijgen over enkele beroemde portretten van den prins en zijn tijdgenooten, die zich in buitenlandsche openbare en particuliere verzamelingen bevinden en die ongetwijfeld de aantrekkelijkheid van de tentoonstelling zullen verhoogen.

Met den financiële steun van het comité zullen voorts de volgende publicaties het licht zien:

Onuitgegeven brieven van den prins, loopende tot het jaar 1561, welke uitgave wordt verzorgd door dr. N. Japiske, directeur van het Koninklijk Huisarchief, en met toestemming van de Koningin in de publicaties van dat archief zal verschijnen; een biografie van de hand van prof. dr. A. A. van Schelven; een officieel Gedenkboek, waarin verschillende artikelen van historici zullen worden opgenomen en met goedvinden van de Koningin een aantal zich in het huisarchief bevindende documenten zullen worden gereproduceerd. Onder de bijdragen zal zich ook een door den heer H. J. P. van Alfen bewerkte chronologische staat bevinden van alle data, die in het leven van de prins van belang zijn.

Eindelijk zal onder de auspiciën van het comité nog een jubileumsmedaille worden geslagen door de Koninklijke fabriek Beeger en zal een jongensboek: „Het leven van Prins Willem van Oranje” verschijnen van de hand van den heer J. Stamperius.

De senaat van de Leidsche universiteit is voornemens aan de herdenking van de geboorte van Prins Willem van Oranje een plechtige zitting te wijden in het groot-auditorium der universiteit, waar de hoogleraar in de vaderlandsche geschiedenis, Dr. H. T. Colenbrander, een historische rede zal uitspreken. Als dag voor de viering is gekozen 6 Januari, de dag waarop den Prins het ootrooi uitvaardigde tot stichting van de universiteit. De Koningin en Prinses Juliana zullen deze plechtigheid met haar tegenwoordigheid vereeren, terwijl ook op de aanwezigheid van de Koningin-Moeder en van den Prins der Nederlanden mag worden gehoopt.

(N. Rott. Crt.)

Broedeieren

Witte leghorn 25 ct.

Wittewog 45.

Wat anderen zeggen.

Hoe ook andersdenkenden in het sterk dalend morele peil, een gevaar zien voor onze maatschappij, moge blijken uit het volgende citaat van den liberalen hoogleeraar PROF. EERDMANS te Leiden, voor een vergadering van den Protestantse bond:

„Onze publieke zeden dalen. Het fatsoen verandert. Het gevoel van betamelijkheid verslapt. De kerk staat niet meer midden in het dorp, maar zoals eens de tent der samenkomst buiten het Israëlitische legerkamp stond, zoo staat nu het werkelijke leven, met al zijn inzettingen, die op vertrouwen, samenwerking en eerlijkheid zijn gegrondvest, ver van den godsdienst, die aan deze zedelijke krachten het aanzien heeft gegeven. Zelfs de inzichten over huwelijk en gezinsleven moeten verdwijnen of veranderen, als de natuurlijke aanleg van den mensch daartoe drijft.

„Dit kan op den duur de gang van zaken niet blijven, omdat onze maatschappij een samenleving is van menschen en niet van dieren. Door schade en schande zal men tot het inzicht komen, dat men heeft te kiezen tusschen zelfvernietiging of erkenning van de waarde van zedelijkheid en godsdienst.

„Vereenigingen als de Protestantse bond moeten daarom hun kruut droog houden. Zij moeten zorgen, dat in hare kringen de beginselen blijven leven, die den grondslag vormen van onze Christelijke beschaving.

Zij hebben den plicht, in eigen omgeving deze beginselen voor omtanding te behoeden.

Ook de liberale „Avondpost“ is, van eenzelfde meening, en schrijft bij de geciteerde rede:

„Ziehier woorden van een knap man, iemand met een uitermate kalm, maar scherpsinnig oordeel. Er is geen woord Fransch. er is geen woord onwaarheid bij.

„Het is zoo.

„De techniek viert hoogtij, de waarachtige cultuur, de liefde voor zedelijke en ideële goederen, verslapt.

„Wat Eerdmans constateerde, is een stukje „ondergang van het Avondland“. De menschheid zal tot bezinning moeten komen, voor het te laat is. Tot de bezinning van waarachtige zedelijkheid, van godsdienst vooral.“

Een katholiek Nederlandsch blad „het Noorden“ maakt echter zeer terecht hierbij de opmerking:

De inzichten over huwelijk en gezinsleven moeten verdwijnen, decreetert prof. Eerdmans en de „Avondpost“ juicht deze stelling toe. Maar waar wordt door een stelselmatige campagne het huwelijk en gezinsleven meer ondermijnt dan op het moderne tooneel en op het witte doek? Moest deze dagen een film-deskundige als JORDAAN in de „Groene Amsterdammer“ niet klagen, dat de meest hoogstaande filmartisten, als een Greta Garbo, worden verlaagd om te dienen als een prooi, voor een op sensatie hongerend publiek? De kitsch-film, waarin elke moraal zoek is, zoo schreef de film-deskundige, wordt meer en meer het monopolie van Berlijn en Hollywood. Als de katholieke pers strijdt tegen deze propaganda voor zedenvervalding en huwelijks-ontemijning en ten koste van belangrijke sommen de met goud betaalde advertenties van deze heillooze propaganda weigert, dan staat ze vrijwel alleen. Niet katholieke bladen echter, strijden dit bloedgeld op en maken reclame voor deze zedenvervaldende propaganda en schimpen op de bekrompenheid van de collega's, die voor dit sinistere werk niet te koop zijn.“

Zeg mij, wat gij leest.

Foerster vertelt in zijn boek: opvoeding en zelfopvoeding van een moeder, die bij een paedagoog om raad kwam vragen omtrent de opvoeding van haar zoon en die het volgende antwoord kreeg: „Alles hangt er van af, of gij uit den grond van Uw hart verlangt, wat gij voor het karakter van Uw zoon wenscht, niet enkel met den mond en het hoofd, maar van ganser harte en ten koste van eigen offers“.

Deze aanwijzing bevat een fundamentele waarheid voor allen opvoedingsarbeid.

De meeste Roomsche ouders zouden U verwonderd en verwijtend aanzien, als gij hun zoudt vragen, of zij werkelijk het allerbeste voor hun kinderen willen. Natuurlijk willen zij dat! Maar als men eens zorgvuldig nagaat, wat het van de ouders vraagt, steeds de ware belangen van hun kinderen te behartigen; wat al opletten, zorg en zelfopoffering dat vereischt, dan beseft men, hoeveel ouders meer of minder in hun plicht te kort schieten. Zij hebben hun taak nog niet volbracht, als zij hun kinderen nu en dan het goede voorhouden, hen berispen om hun tekortkomingen en belang stellen in hun school-praestaties; maar zij moeten ook een wakend oog houden op al hun doen en laten, op hun vriendschappen, vermaaken en lectuur.

Ook dat is nog niet alles. Er moet in het huisgezin een sterke eenheid zijn in denken en voelen;

de katholieke geest moet bij alle leden van het gezin leiden tot een eensgezind oordeel over alles, wat de levens- en wereldbeschouwing raakt.

Wenschen de ouders de kinderen met een degelijken, katholieken geest te bezielen, dan moeten zij zelf van dien geest doordrongen zijn.

Alle vaders en moeders moeten belang stellen in de lectuur hunner kinderen en zorgen, dat het boek hun helper wordt in het opvoedingswerk en niet een stille vijand.

Als het goede reeds de vijand is van het beste, hoe moeten wij dan het neutrale en slechte boek qualificeeren?

Maar dan moeten we zorgen, dat het werkelijk gezond geestesvoedsel is, dat we voorzetten aan onze kinderen... en aan ons zelf.

Ook aan ons zelf. Want wie zelf geen betere lectuur begeert dan een flauw romannetje of nog erger, die verhindert het ontstaan van de geestelijke eenheid, die gemeenschappelijke gezinsovertuiging, waarover wij spraken. Ouders, die zorgen, dat hun kinderen onschuldige of zelfs goede lectuur lezen, maar die zelf niet kieskeurig zijn in hun boeken en kranten, voldoen niet aan den eisch van Foerster, dat de karaktervorming der kinderen, zoozeer met overtuiging moet geschieden, dat de ouders niet terugschrikken voor het offer. Weinig streng zijn voor zich zelf in zake lectuur, om de kinderen ten voorbeeld te zijn, is zulk een offer.

En dat offer zal steeds minder zwaar blijken, naarmate men meer met edele en verheffende boeken kennis maakt. Edele boeken zijn er genoeg om velerlei smaak te bevredigen.

De onbekende arbeider.

In een schrijven van Z.H. Pius IX aan den aartsbisschop van Quebec bij gelegenheid van de sociale week der Canadeesche katholieken heeft de Paus het treffend woord geschreven, dat, gelijk er overal hulde wordt gebracht aan de nagedachtenis van den onbekenden soldaat, die zijn leven opoffert voor het vaderland, er overal „onbekende arbeiders“ leven, die de zwaarste offers brengen op het slagveld van dezen troosteloozen crisistijd.

Deze „onbekende arbeiders“, zijn de werklozen, die met droef gemoed de handen moeten laten rusten, terwijl zij zouden willen arbeiden.

Men mag niet over het hoofd zien, zei de Paus, dat deze onbekende arbeiders een recht op loonende arbeid hebben en dat de staatslieden den plicht hebben, middelen en wegen te zoeken, om al die onbekenden arbeiders werk en brood te verschaffen.

Dit treffend woord van den Vader der christenheid, moge de noodige indruk maken, niet alleen in de wetgevend kringen, maar inderdaad de middelen moeten gezocht om werk te scheppen, maar in alle kringen, ook daar waar lichtvaardig over het lot der werklozen wordt geoordeeld en soms wel averrechts beslist.

„Een ieder“, aldus de „Residentiebo-“

„zal het wel met Zijne Heiligheid eens moeten zijn, dat deze „onbekenden“ nog meer de aandacht verdienen dan de onbekende soldaat. Het gesol met dien onbekende heeft waarlijk zijn tijd wel gehad. Het ging oorspronkelijk uit van een mooie gedachte, maar na 14 jaren moest het toch maar uit zijn. Dat het warm houden der gedachte absoluut niets gebaat heeft, tot veraschuw van den oorlog, is wel heel duidelijk in onze dagen, waarop men nog steeds voortgaat de voorbereiding van een nieuwen oorlog met verdubbelde energie te treffen, ja waarop men, mirabile dictu, (‘t is haast ongelooflijk) dagelijks al praat over den volgenden oorlog, als of daardoor Europa niet voorgoed ten onder zou gaan. Het heeft er inderdaad veel van of het gesol met den onbekenden doode de wonde openhoudt en tot nieuwen verwaasden krijg aanpoort.

Als men nu eens werkelijk naar den Paus luisterde en in hogere regionen der „onbekenden arbeider“ eens evenveel aandacht besteedde als aan de soldaat, dan was er zeker kans, dat de ongezonde zakenmoraal overwon en wat rationeeler grenzenpolitiek ging invoeren, waardoor vanzelf de werkeloosheid zou overwonnen worden.

Helaas, men hoort in de hoge regionen maar al te weinig 's Pausen werken en vermaningen. Of hij het heeft over onbekende arbeiders dan wel over bekende waarheden... men hoort hem wel, maar elk doet naar eigen bekrompen inzicht.

Het land der Vrijheid.

Om het volk „uit de knellende tyrannie van het koningschap“ te bevrijden, werd natuurlijk twee jaren geleden in Spanje de revolutie ingevoerd.

Nog fraaiere en meer snurkende leugens zijn er nog gebruikt voor de verheerlijking der vrijheid, maar wat deze in werkelijkheid waard is, moge o. a. blijken uit de vrijheid van drukpers.

De radicale Minister Señor Azana, heeft gedurende zijn kortstondig bestuur al over de 100 nieuwsbladen verboden. Is dat „gewetensdwang“ of „gewetensvrijheid“, als men de vrije

mening van anderen onderdrukt en zijn eigen meening met geweld opdringt.

Een dag of veertien geleden gaf Minister Ozana weer verlof om te verschijnen aan de „La Nacion“ en „El Imparcial“. Eerstgenoemd blad drukte Azana's portret op de voorpagina af en zette er onder:

„Wij wenschen niet dat onze krant weer verschijnt zonder een foto van den eersten Premier ter wereld, die 114 nieuwsbladen verbodde wegens de misdaad uitdrukking te hebben gegeven aan de gevoelens van miljoenen, die het met zijn politiek niet eens zijn. Wij zullen deze les in vrijheid nimmer vergeten.“

Een echt staaltje van Spaansch sarcasme.

De wonderen van Gods schepping.

De Hollandsche Jesuïet Pater J. Stein S.J. directeur der Vaticaanse Sterrenwacht, besluit een artikel, gewijd aan nieuwere onderzoekingen omtrent den bouw van het heelal, met de volgende astronomische billioenen nota (een lichtjaar is n.l. 9.5 biljoen K.M.):

Ons melkwegstelsel is meer dan 200.000 lichtjaren groot. Het wentelt in zijn geheel om een massale kern van sterrenwolken, die op omtrent 50.000 lichtjaren van onze Zon gelegen is in de richting van het sterrebeeld den Boogschutter.

Behalve de sterrenwolken, die het eigenlijk verschijnsel van den melkweg veroorzaken, behooren tot dat stelsel nog een honderdtal bolvormige sterrenhoopen met hun tienduizenden van sterren. Op een kleine 100.000 lichtjaren afstands liggen de beide Magellaansche wolken met afmetingen van elf en zesduizend lichtjaren. Men kan ze beschouwen als satellieten van het melkwegstelsel of als de naast bijgelegen extragalactische (buiten den melkweg — Red Msb.) De dichtstbij gelegen en misschien de grootste van alle spiraalnevels is de Andromeda-nevel, op 800.000 lichtjaren afstand met afmetingen van 40.000 lichtjaren.

Verder liggen, zoover men kan nagaan, door de geheele kosmische ruimte de spiraalnevels en andere sterrenstelsels vrij gelijkmatig verspreid: ongeveer één per kubieke miljoen lichtjaren. Hun afmetingen liggen meest tusschen de 5- en 10.000 lichtjaren. Hier en daar zijn zij samengepakt tot geheele nevelwolken.

Vraag men verder naar de afmeting van het heelal, dan moeten wij het antwoord schuldig blijven. Tot ruim honderd miljoen lichtjaren zijn de grootste kijkers in de met extragalactische nevels bezette ruimte doorgedrongen, en daarmee is voorloopig wel een grens gesteld aan hun optisch vermogen. Toch is dit waarschijnlijk nog slechts een klein gedeelte van 't geheel. Professor de Sitter, (Hoogleeraar te Leiden, die in het begin van dit jaar hier een lezing hield, Red. A. d. C.) schat den „tegenwoordigen“ straal van het zich uitdijend heelal tusschen de 2000 en 20.000 miljoen lichtjaren. „Maar“ zoo voegt hij ererbij, „terwijl wij vroeger zoo zeker meenden te zijn, dat het heelal werkelijk eindig is, zijn wij nu weer begonnen ook daar aan te twijfelen“... Profundum abyssus... quis dimensus est?... De hoogte des hemels... wie heeft ze gemeten? (Msbde.)

Hoeveel weegt de aarde?

Gedurende vijf jaren heeft zich te Washington in de grootste geheimzinnigheid een commissie met deze kwestie bezig gehouden. Men wist van het bestaan van dit duistere gezelschap, maar nooit is aan de begrijpelijke nieuwsgierigheid van de pers ook maar iets toegegeven, omdat men met de oplossing van dit „moelijkste aller problemen“ de oude wereld vóór wilde wezen.

Thans is men tot de conclusie gekomen, dat onze aarde met een gewicht van 6.592.000.000.000.000.000 ton de bascuul in evenwicht houdt, dat is, in letters uitgedrukt: zes miljoen vijfhonderd tweeënveertig duizend biljoen ton. Men heeft daar een ingewikkeld instrument voor moeten uitdokteren, waarvan de kosten 300.000 dollar beliepen.

De vreugde van de eer van de berekening is niet geheel onvermengd, want uit Kaapstad bericht te zelfder tijd een bekend astronoom, dat hij volgens geheel andere methoden ook de aarde gemeten heeft en gekomen is tot een gewicht van negen miljoen vijfhonderdduizend biljoen ton. Er is nu een hevig meningsverschil ontstaan tusschen Washington en Kaapstad over het verschil van die slordige drie miljoen biljoen ton, en er wordt voor een onpartijdig scheidsrechter uitgezien, die bepalen kan, welk getal de aarde in evenwicht kan houden, dat van de zes of dat van de negen miljoen biljoen ton. Of is er een ander gewicht? Er is dus voorloopig nog werk genoeg aan den winkel voor onze rekenbazen.

Steunt het Apostolaat ter Zee.

De goudschatten van Keizer Maximiliaan.

Om de schatten van keizer Maximiliaan van Mexico, die, naar men weet in het jaar 1867 werd gefusileerd, is een rechtsstrijd uitgebroken, die binnen afzienbaren tijd de openbare meening zal bezighouden. Het goud en de juweelen des keizers werden door den leider der revolutionairen, president Diaz, op de „Merida“ naar Europa gebracht. Het schip verging echter bij Kaap Henry.

Thans zal een expeditie onder leiding van Kapitein Bordoens uitgerust worden, die de schatten zal bergen. De expeditie maakt voor het geval, dat de berging gelukt, aanspraak op de schatten.

Toen in Londen het voornemen dezer expeditie bekend werd, meldde zich een vischhandelaar Brightwell genaamd, aan en verklaarde een zoon van keizer Maximiliaan te zijn en derhalve aanspraak op de vaderlijke goudschatten te hebben. De vischhandelaar zou in Rome zijn geboren, waar zijn moeder na haar vlucht uit Mexico zich heeft opgehouden, om bescherming te zoeken bij Paus Pius IX.

Toen de keizerin krankzinnig werd, zou de zoon naar Londen zijn gebracht, waar hij op de stoep van een weeshuis werd gelegd. Kort daarna werd hij door den koopman Brightwell als kind aangenomen.

De vischhandelaar beweert eerst als 20-jarige de geschiedenis van zijn afkomst te hebben vernomen. De kosten van zijn opvoeding zou zijn om koning Leopold van België, betaald hebben. Brightwell bezit geenerlei documenten om zijn fantastische afkomst te kunnen bewijzen.

Hij liet zich slechts visitekaartjes drukken, waarop het volgende staat: „Zijn Keizerlijke Hoogheid Frans Rudolph Maximiliaan, zoon van Keizer Maximiliaan van Mexico.“

Toegenomen snelheid.

In „Geographie der Kulturlandschaft“ van Otto Maull, dat binnenkort in de „Sammlung Götschen“ zal verschijnen, wordt het toenemen van de snelheid van het verkeer geschild.

Bedroeg in de oudheid en de middeleeuwen de snelheid van het reizen te land gemiddeld 50 Kilometer daags, — slechts bij uitzondering werd door het inrichten van een relais dienst op de Perzische Koningstraat 325 K.M., op de Romeinsche wegen 300 K.M., bij gebruik van een wagen op dezelfde straten 100 tot 180 K.M. bereikt —, in de 19e eeuw steeg door verbetering van de wegen en de diensten tot 10 à 15 K.M. in het uur, 200 tot 250 K.M. in het etmaal, daar de reis 's nachts werd voortgezet. De cijfers vergelijken men met de snelheid der hedendaagsche spoorwegen, die voor den oorlog in de Vereenigde Staten 111 (vaart 115) K.M. bedroeg en nu ongeveer 100 K.M. per uur. De snelheid van 160 K.M. met stroomlocomotieven en van 210 K.M. voor elektrische treinen is bij proefnemingen bereikt, doch wordt niet toegepast. De gemiddelde snelheid van sneltreinen bedraagt slechts 60 K. M. per uur.

Vergeleken met oudheid en middeleeuwen is de snelheid van het reizen vertienvoudigd. Autoverkeer en elektrificering van het spoorwegnet beteekenen nog grootere snelheid. De reis dwars door Noord-Amerika duurt heden ten dage 4½ dag en zou vroeger een kwart jaar hebben geëischt. In twee weken rijdt men door Europa en Azië.

Omtrent het vliegverkeer vinden we geen cijfers.

De juweelen Van het leed.

De parels worden duur betaald. De meeste visschers zijn doof, enkelen blind; anderen lijden aan longen en hart. Wanneer zij de rotsen afzoeken, dragen zij een soort vingerhoed aan hun wijsvinger, om de oesters, in wier lijf de parel zich misschien bevindt, af te rukken; hun neus klemmen zij dicht met een soort waschknijper. Na veel oefening gelukt het hun twee, tot twee en halve minuut onder water te blijven: half uitgeput worden zij met kabela naar boven getrokken. 'n Enkele keer wordt 'n oester opengemaakt, die een parel van groote waarde bevat, waarvoor de juweliers tienduizenden guldens betalen; in 1929 werd een „loeloe“ (Ara bisch woord voor parel) gevonden; die een vermogen waard bleek te zijn f 150.000! Van de opbrengst krijgen de eigenlijke duikers het minste. Al worden er soms miljoenen en miljoenen verdiend (—in 1929 voor 38 miljoen uit de Perzische Goff—), de visschers blijven straatarm, reeders en handelaars gaan met de winst schuiven en keeren geen rechtvaardig loon uit.

Het water verbergt voor de visschers tal van vijanden. De druk ervan is zóó hevig, dat sommigen met gedeeltelijk gebastren longen boven komen en heel veel bloed verliezen. Haaien zoeken hen te verslinden of armen of beenen af te scheuren. Electrisch geladen visschen veroorzaken hevige wonden. Zaagvisschen, die tijgers der warme zeeën, zagen hun de handen af. Vergiftige rogge maken eveneens slachtoffers. Om dit alles worden de parels „juweelen van het leed“ genoemd!

Kerst- en Nieuwjaarstelegrammen per Radio. CIRCULAIRE.

Dit jaar zal er weer gelegenheid bestaan voor de eilanden Curaçao, Aruba, Bonaire, St-Martin, Saba en St-Eustatius om Kerst- en Nieuwjaarstelegrammen te wisselen met Nederland, Nederl. Oost-Indie, Suriname, de Vereenigde Staten v.d. Noord Amerika, Canada, enz.

De kosten per telegram met vaste tekst, met inbegrip van adres en onderteekening bedragen:

Naar Nederland f. 3.25.
Nederl. Oost-Indie f. 6.50.
Telegrammen voor andere plaatsen in Europa via Hollandradio zullen per post tegen f. 0.12½ extra worden doorgezonden.

Naar Suriname f. 1.50.
Naar New York f. 3.50.
Naar Boston, Washington, San Francisco en Canada en verder alle plaatsen in de Vereenigde Staten v.d. Noord Amerika f. 4.12½.

Het gebruik van volledige adressen wordt aanbevolen, doch voor telegrammen bestemd voor New York, Boston, Washington en San Francisco mogen telegramadressen worden gebruikt.

Uit de lijst van 17 Engelsche en 21 Hollandschen teksten, waaraan geen veranderingen gebracht mogen worden, kan de afzender een keuze doen. Voor Nederland, Nederl. Oost-Indie en Suriname mag slechts van de Hollandsche teksten gebruik worden gemaakt.

Voor de Vereenigde Staten van Noord Amerika en Canada mogen zowel de Hollandsche als Engelsche teksten worden gebruikt. De aflevering dezer telegrammen geschiedt op luxe formulieren.

Er bestaat ook gelegenheid om geluktelegrammen voorzien van een willekeurigen inhoud (Kerst- en Nieuwjaarwens) te verzenden zowel via Holland-radio als via New York-radio.

Naar Nederland tegen f. 0.31½ per woord, minimum tien woorden of 3.15 fl. per telegram. Voor elk woord meer f. 0.31½ per woord extra.

Naar Nederl. Oost-Indie tegen f. 0.80,4 per woord minimum tien woorden of f. 8.04 per telegram. Elk woord meer f. 0.80,4 per woord extra.

Naar alle andere landen behalve Rusland, tegen NLT (Nachttelegram) tarief met een minimum van tien woorden, terwijl naar plaatsen waar geen gelegenheid bestaat om NLT telegrammen te verzenden de taks 1/3 van het volle tarief per woord bedraagt met een minimum van tien woorden.

De aflevering dezer telegrammen geschiedt op gewone formulieren.

Zijn deze telegrammen evenwel voorzien van de betaalde dienst aanwijzing „Lx“ waarvoor f. 0.50 extra verschuldigd is, dan geschiedt de aflevering op luxe formulieren.

Deze aanwijzing „Lx“ is niet toegelaten voor telegrammen bestemd voor Nederl. Oost-Indie.

De betaalde dienstaanwijzing voor de telegrammen met willekeurigen inhoud is „XLT“. Telegramadressen worden toegelaten.

Eveneens bestaat er gelegenheid voor H. M. Oorlogsschepen en schepen van de Nederlandsche Nationaliteit om via Curaçao-radio of Hollandradio „XLT“ telegrammen wisselen.

Het tarief van deze telegrammen bedraagt ¼ van dat der gewone telegrammen zonder minimum en het tarief voor de kunstst. en de scheepstaks de helft van het gewone tarief.

De aflevering dezer telegrammen geschiedt op formulieren dienende voor de aflevering van gewone telegrammen.

Zijn ze echter voorzien van de bepaalde dienstaanwijzing „Lx“ waar f. 0.50 extra voor verschuldigd is, dan geschiedt de aflevering op luxe formulieren.

De gelegenheid ter verzending zal bestaan gedurende het tijdvak 14 December 1932 tot 6 Januari 1933.

De aflevering zal plaats hebben zooveel mogelijk op 25 December 1932 (Kerst- en gecombineerde wens) of op 1 Januari 1933 (uitsluitend Nieuwjaarwens).

De Kerst- en Nieuwjaarstelegrammen welke eerst na de feestdagen aankomen worden uiteraard onmiddellijk besteld.

De Directeur van 's Lands Radio en Telefoon dienst,

D. MOLENKAMP.

Hollandsche teksten.

1. Prettige Kerstdagen en een gelukkig Nieuwjaar.
2. Hartelijke Kerstgroeten van ons allen.
3. De beste wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar.
4. De hartelijke groeten en beste wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar.
5. De hartelijke groeten en beste wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar aan allen thuis.
6. De hartelijke groeten en beste wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar van allen thuis.
7. U en de Uwen een vroolijk Kerstfeest en een gelukkig Nieuwjaar.
8. Wij allen zenden U de hartelijke groeten en beste wenschen met de feestdagen.
9. Gezondheid en geluk zij Uw deel met Kerstmis en in het Nieuwe jaar.
10. Ik wenschte bij U te zijn ten einde U persoonlijk een vroolijk Kerstfeest en een gelukkig Nieuwjaar te wenschen.
11. Mogen een prettig Kerstfeest en een gelukkig en voorspoedig Nieuwjaar Uw deel zijn.
12. Veel dank voor Uw goede wenschen, welke even hartelijk worden beantwoord.
13. De beste wenschen voor een gelukkig en gezegend Nieuwjaar.
14. Moge het nieuwe jaar voor U gezondheid, geluk en voorspoed brengen.
15. Uw goede wenschen worden hartelijk beantwoord. Moge het nieuwe jaar voor U alleszins voorspoedig zijn.
16. Aan onze overzeesche vrienden zenden wij onze beste wenschen voor een prettig Kerstfeest en een gelukkig en voorspoedig Nieuwjaar.
17. Op deze feestdagen wenschen wij onze waardeering uit te spreken over de hartelijke betrekkingen welke tusschen ons bestaan en zenden wij U onze beste wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar.
18. Gods beste zegeningen met Kerstmis en Nieuwjaar.
19. Blijde Kerstmis, Zalig Nieuwjaar.
20. Zalig Kerstfeest, Zalig Nieuwjaar.
21. Uw goede wenschen worden met wederkeeringe heilbode beantwoord.

Engelsche teksten.

1. A Merry Christmas and a Happy New Year.
2. Heartiest Christmas Greetings from us all.
3. All good wishes for Christmas and New-Year.
4. Love and best wishes for Christmas and the New-Year.
5. Love and best wishes for Christmas and the New Year to all at home.
6. Love and best wishes for Christmas and the New Year from all at home.
7. A very Merry Christmas and Happy New Year to you and yours.
8. We all join in sending love and holiday greetings.
9. May health and happiness be yours at Christmas and throughout the New Year.
10. I wish I might be with you to wish you in person a Merry Christmas and a Happy New Year.
11. May your Christmas be a merry one and the New Year happy and prosperous.
12. Many thanks for your good wishes. Reciprocate heartily.
13. Best wishes for a happy and successful New Year.
14. May the New Year bring you Health, Happiness and Prosperity.
15. Your good wishes are heartily reciprocated. May the New Year bring you all prosperity.
16. To our friends overseas we send best wishes for a Merry Christmas and a happy and successful New Year.
17. At this festive season we would express appreciation of the cordial relations between us and extend to you best wishes for Christmas and the New Year.